The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVERIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA
A M E R I K Ā

Latviešu laikraksts Amerikā
iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNE
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVERIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $16.00
SLUDINĀJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

55./283. n-rs. TREŠDIEN, 1954. G. 14. JŪLIJĀ 4. GADS

PĒDĒJĀS REVOLŪCIJAS AIZKULISES

PAD. SAVIENĪBAS PAŠNĀVĪBA GVATEMALĀ

Tie komūnisti, kas ir atbildīgi par 2.000 tonnu ieroču un kara materiālu nosūtīšanu uz Gvatemalu, sestdienas bārdas dzenot, jau var sākt spoguļa priekšā stāvēdami atvadīties no savām galviņām, jo tās, drīzi vien no bluķa zemē ripodamas, sūtīs savus bijušos valkātājus tieši uz elli. Nekad kopš Otrā pasaules kara krievi nav sev iekodūši sāpīgāk kā tagad Gvatemalā, kur, nespēdami iztikt bez savām kārtējām blēdībām, viņi, Gvatemalas komūnistus piekrāpdami, zaudēja savu vienīgo bāzi Amerikas kontinentā. Šai sakarā tiks ievadīta izbeklēšana, vainīgie tiks atrasti un sodīti. Maskavas kūtīs ir grēkāžu pilnas, tādēļ vainīgo atrašana un sodīšana nesagādā nekādas grūtības.

Pirms pāris gadiem krievi pārdeva amerikāņu zvērādu audzētājiem sugas uzlabošanai duci kastrētu sermuļļu. Par šo nekaunīgo krievu blēdību smējās visa pasaule, nemaz nenojaušot, ka tā miniatūrā raksturo komūnistu īsto dabu. Toreiz gan bija grūti par amerikāņu kapitālistu piekrāpšanu, kamēr Gvatemalā krievi izgrieza pogas vietējiem komūnistiem — un līdz ar to arī paši sev.

Gvatemalas revolūcijas aizkulišu stāsts ir ļoti interesants. Tas sākās neilgi pirms pretkomūnistu invāzijas, kad Gvatemalā no komūnistu Polijas pienāca ieroču sūtījums apmēram 10 milj. dolaru vērtībā, Gvatemalu, pēc ... vērtējuma, par militāri visspēcīgāko valsti visā Centrālajā Amerikā. Sākās pulkveža Kastillo invāzija. Dažu tūkstošu vīru un pāris lidmašīnu priekšā tikko moderni apbruņotā Gvatemalas valdības armija izrādījās gluži bezspēcīga!

Pilsoņu karam beidzoties, atbildē nebija tālu jāmeklē. Izrādījās, ka komūnisti Gvatemalai bija pārdevuši 2.000 tonnu ieročiem līdzīgu lūžņu 10 milj. dolaru vērtībā. No Polijas pienākušie ieroči bija vai nu pilnīgi brāķi, vai no lietošanas tiktāl izdiluši, ka nebija vairs lietojami, vai arī izrādījās pilnīgi nepiemēroti Gvatemalas apstākļiem. Pēc Gvatemalas valdības armijas pārstāvju izteicieniem, tikai nederīgo ieroču dēļ armija izrādījusies bezspēcīga uzbrucēju priekšā un nav varējusi pretkomūnistiem izrādīt sīvāku pretestību. Valdības armijas virsnieki, redzēdami ieroču bēdīgo stāvokli, vienkārši atstājuši kaujas lauku likteņa ziņā un gājuši mājās.

NEDERĪGI IEROČI

Gvatemalā no Polijas pienākušo ieroču lielākā daļa ir Vācijas ražojums, kas nonāca krievu rokās kā kara laupījums pēc Otrā pasaules kara. Bez tam vēl Gvatemalai domāto ieroču starpā ir dažas čechu mašīnšautenes (ko nevar iekustināt pat ar „īso kursu") un vairākas angļu šautenes. Nav gan teikts, ka tās būtu palikušas pāri Krimas kara, bet no apraksiem var noprast, ka to vecums ir cienījams. Tad vēl Gvatemalas komūnisti no saviem Eiropas biedriem bija nopirkuši vairākus smagos lielgabalus — arī vācu ražojumus — domātus pārvadāšanai pa platiem un asfaltētiem Vācijas autoceļiem un nevis pa mūļu izmītām Gvatemalas kalnu takām. Divpadsmit dienu ilgajā kara laikā valdības karaspēkam ne vienu vien reizi neizdevās lielgabalus nostādīt pozicijās. Bet arī šim stāstam ir sava morāle, un, proti, ja arī lielgabalus būtu izdevies novietot pozicijā, ar tiem šaut tāpat nevarētu, jo izrādījās, ka lielgabalu stobri ir par daudz izdiluši. Bez jau minētām bagātībām Gvatemala saņēmusi arī lielu daudzumu prettanku mīnu. Lieki aizrādīt, ka revolūcijas laikā tanki nebija lietoti, vienkārši tāpēc, ka tanku nebija. Un šeit morāle atkārtojas: ja tanki būtu bijuši, Gvatemalas apstākļos to lietošana būtu bijusi problēmatiska, pat nespējama.

Nekam nederīgie prettanku mīnu kalni Gvatemalas militārām iestādēm sagādāja bailu pilnus brīžus, jo tās bija sakrautas Guardia de Honor kazarmās, Gvatemalas pilsētas labākā dzīvokļu rajona vidū. Gaisa uzlidojumiem sākoties, būtu vajadzējis tikai vienu tiešu trāpījumu, lai visu galvaspilsētu uzspertu gaisā un daudz komūnistiem iespēju pieklīegt pasauli, ka amerikāņi sākuši atomkaru.

Tā kā ar poļu gādību saņemtais „Padomju Savienības „modernais apbruņojums" izrādījās nederīgs, tad, revolūcijai sākoties, Gvatemalas valdības armijai nebija nekā vairāk kā vienīgi viņu pašu vecās un sarūsējušās šautenes, kas izrādījās bezspēcīgas pret pretkomūnistu apņemšanos izlīrīt Gvatemalu no komūnistiem.

Interesanti atzīmēt, ka patiesību par „moderno" ieroču kvalitāti zināja vienīgi toreizējās Gvatemalas valsts prezidents Arbencs un majors Martinecs, kam piekrita augstais gods ieročus iegādāt. Padomju Savienībai pieprasītās lidmašīnas un automatiskās šautenes Martinecam nebija izdevies iegūt, bet, viņa paša vārdiem runājot, viņam ne sapņos nebūtu varējis ienākt prātā, ka ieroču sūtījums varētu būt tāds. Tāpat liekas, ka arī Padomju Savienībai nevarēja ne sapņos prātā ienākt, ka viņu mazajam jokam varētu būt tik bēdīgas beigas, jo nesportiskie pretkomūnisti bija aizmirsuši Maskavu brīdināt par gaidāmās invāzijas tuvošanos.

DALLESA KLĀTIENE ŽENĒVAS KONFERENCĒ NEPIECIEŠAMA

Londonā. — Anglijas valdība domā, ka Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa klātiene Ženēvas konferences beigu fazē ir absolūti nepieciešama, jo bez Sav. Valstu paraksta un piekrišanas Indoķīnas pamieram nebūtu nekādas vērtības. Par daudz uzbāzties Sav. Valstu ārlietu ministram angļi gan arī negrib, labi saprazdami, ka pašreizējos politiskos apstākļos angļu spiediens varētu tikt pārprasts un iztulkots citādi, nekā domāts.

Anglijas valdība, kas vēl joprojām cer panākt vienošanos Tālo Austrumu jautājumā, ir pārliecināta, ka šis grūtais uzdevums būtu jāsāk ar pamiera parakstīšanu Indoķīnā. Tā kā Sav. Valstis ir viena no tām valstīm, kas Berlīnē deva savu piekrišanu Ženēvas konferences sasaukšanai, tad Ženēvā pieņemtiem lēmumiem ir vajadzīga Sav. Valstu sadarbība, jo citādi tiem nav nekādas vērtības. Tā kā Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless vēl līdz šim nav licis nojaust, ka brauks uz Ženēvu, lai darbotos līdz konferences beigu posmā, Anglijas valdība cer, ka Dallesa atteikšanās gadījumā uz konferenci izbrauks Dallesa vietnieks ģen. Bedell-Smits, kas pirms izlidošanas uz Vašingtonu atradās Sav. Valstu delegācijas priekšgalā.

Ženēvas liktenis pašreiz ir ļoti neskaidrs. Ja patiesi izrādās, ka Sav. Valstu valdība ir nolēmusi boikotēt turpmākās Indoķīnas konferences sarunas, tad arī Anglija atradīsies sprukās, jo bez Sav. Valstu atbalsta spert pasaules politikā tālejošus soļus angļi nevēlas.

Vašingtonā. — Kaut gan Anglijas un Francijas valdības ir lūgušas Sav. Valstu ārlietu ministru Dallesu atgriezties Ženēvā, viņš vēl nav devis savu atbildi, ka turpinās darboties līdz Indoķīnas konferencē, Līdz šim nekas neliecina arī, ka Dallesa vietā varētu braukt viņa aizstājējs ģen. Bedell-Smits.

Politiskā plaisa Rietumu lielvalstu starpā ir nepārprotama. Tā kā franči ir nosvērušies uz Čerčila politikas pusi, kas prasa pamiera panākšanu par katru cenu, tad amerikāņi liekas būt zaudējuši līdzšinējo interesi par Indoķīnas karu, tā arī ar to saistīto Ženēvas koncerenci. Sabiedroto plaisu palielina vēl tas apstāklis, ka amerikāņi nepārtraukti cīnās pret komūnistu Ķīnas valdības atzīšanu un uzņemšanu Apvienotās Nācijās, kamēr Anglija ir pretējā pusē, un Francijas valdība, kaut arī oficiāli neatzīstot komūnistu Ķīnu, ir spiesta ar pēdējo vest sarunas Indoķīnas pamiera jautājumā. Politiskais stāvoklis Francijai ir tikpat nepatīkams un nepateicīgs kā militārais, un pašreiz tā patiesi nezina, uz kuru pusi griezties.

Kaut gan pašreiz izpaužas politiski asumi sabiedroto starpā, franči cer, ka amerikāņi viņiem savu atbalstu Ženēvā tomēr neliegs, jo tāpat kā angļi viņi ir pārliecināti, ka bez amerikāņu līdzdalības Indoķīnas pamieram nebūtu papīra vērtības.

MENDESS - FRĀNSS SOLA

Savā pēdējā radio runā Francijas ministru prezidents priecināja savu tautu ar sekojošiem faktiem: Francija ilgojas pēc miera. Vašingtonas konferences laikā panākta vienošanās Čerčila un Eizenhauera starpā ar laiku sākt Dienvidaustrumāzijas aizsardzības sistēmas formēšanu nozīmē drošāku un stabilāku dienu sākumu. Franči cer arī uz Sav. Valstu palīdzību Francijas politiskā stāvokļa uzlabošanai Vietnamā.

Franču zaudējumi Indoķīnā tiek aizstāti ar svaigiem spēkiem, tā ka nevar runāt par franču armijas samazināšanos. Frontes līnijas saīsināšana uzlabo franču aizstāvēšanās iespējas Hanojas apkārtnē. Vietminieši grib panākt Indoķīnas pamiera līnijas novilkšanu uz 14. paralēles, kamēr franči to pašu grib panākt uz 18. paralēles, kas viņu rokās atstātu Haiphongas ostu un šauru koridoru uz Hanoju. Savā joslā franči ir paredzējuši nodibināt neatkarīgu Vietnamas valsti, kas sarētu sākt patstāvīgi darboties tūlīt pēc vēlēšanām, kas savukārt nekavējoties sekotu pamiera parakstīšanai. Bet, tā jau ir nākotnes zīlēšana.

Kāds Sav. Valstu ārlietu ministrijas pārstāvis žurnālistiem izteicās, ka Sav. Valstu valdība Indoķīnas problēmai pieejot ar vislielāko nopietnību, bet ka sakarā ar pārējo sabiedroto (Anglijas un Francijas) nostāju Indoķīnas konferencē pieņemtie lēmumi nevarot būt tādi, ar ko Sav. Valstis varētu samierināties. Tādēļ arī ārlietu ministram Dallesam vai ģen. Badell - Smitam nebūtu nekādas nozīmes mērot tālo ceļu uz Ženēvu.

Pēc amerikāņu diplomātu domām Sav. Valstu pēkšņās atturības iemesli ir meklējami Anglijas un Francijas nepiedodami padevīgā Indoķīnas politikā:

1. Militārais pārsvars Vietnamā pašreiz nepārprotami atrodas vietminiešu rokās, kas, savu panākumu skubināti, bez šaubām, mēģinās panākt savai politikai izdevīgus noteikumus Laosā un Kambodžā.
2. Francijas ministru prezidents Mendess - Frānss ar savu viena mēneša politiku atrodas ļoti neizdevīgā stāvoklī. Mendess - Frānss franču tautai solīja Indoķīnas pamieru līdz 20. jūlijam. Viena nedēļa nav ilgs laiks, lai apstādinātu astoņus gadus ilgu karu, pie kam vēl brīdī, kad komūnisti skurbst uzvaras reibumā. Lai savu panāktu, Francijas ministru prezidentam būs jāpasteidzas un pasteigšanās šai gadījumā nozīmē vienīgi piekāpšanos pret komūnistiem.
3. Sav. Valstu valdība ir pārliecināta, ka pirms pāris nedēļām, novelkot noteiktu robežu Vietnamā un piedraudot vietminiešiem ar smagu atmaksu minētās robežas pāriešanas gadījumā, sabiedrotajiem būtu izdevies apturēt komūnistu uzvaras gājienu. Protams, tas būtu varējis notikt tikai tad, ja, nodibinot paredzēto Dienvidaustrumāzijas aizsardzības sistēmu, komūnisti tukšu vārdu vietā redzētu vienotu spēku. Anglija un Francija pretojās amerikāņu plānam, tas netika realizēts, un konsekvences jau mums ir visiem labi zināmas — komūnisti Indoķīnā nav apturēti.

HANOJĀ SĀKUSIES PĀNIKA

VIETMINIEŠU ARMIJAS MASAS TUVOJAS. HANOJAS IEDZĪVOTĀJI PĀNIKĀ BĒG UZ SAIGONU UN HAIPHONGU

Hanojā. — Komūnistu armijas masām tuvojoties franču aizstāvētai Hanojai, pilsētā sākusies masu pānika. Pārpildītas lidmašīnas, uzturēdamas satiksmi dienu un nakti ar Haophongu un Saigonu, mēģina pēc iespējas vairāk civīliedzīvotāju nogādāt drošībā. Kaut gan franču armija ir solījusi mēģināt Hanoju noturēt, vietējo pānika ir pielipusi arī franču civīliedzīvotājiem, un arī viņi mēģina sev nodrošināt vietas pārpildītajās lidmašīnās.

Pilsētas iekšienē frančiem draud tikpat lielas briesmas kā ārpusē, jo franču slepenpolicija lēš, ka Hanojas pilsētā vien atrodas vismaz 100.000 pārliecinātu komūnistu, kas, vietminiešu armijām tuvāk pienākot, sāks franču apkarošanu pilsētas iekšienē. Tai pašā laikā Hanojā gan esot arī vismaz 40.000 pārliecinātu pretkomūnistu, tik fanātisku, ka viņu pretošanās turpināšanu sagaida pat gadījumā, ja franči būtu spiesti padoties.

Pēdējās ziņas no Hanojas frontes liecina par komūnistu uzbrukumu turpināšanos. Nedēļas nogalē vien komūnistiem izdevās ieņemt 4 dažādus franču armijas nocietinājumus, ne tālāk kā 20 jūdžu no Hanojas.

NEATKARĪBU RIETUMVĀCIJAI

Pirms divām nedēļām Vašingtonā notikušajā Čerčila un Eizenhauera konferencē abi valstsvīri pārrunāja ne tikvien Tālo Austrumu, bet arī Rietumvācijas apbruņošanas problēmas. Rietumvācijas apbruņošanas jautājumā Čerčils un Eizenhauers ir gandrīz vienis prātis.

Rietumvācija ir jāapbruņo tā, lai vilks būtu paēdis un kaza paliktu dzīva, resp. tā, lai Rietumvācija būtu spējīga sevi aizstāvēt pret komūnistu varbūtēju uzbrukumu un tai pašā laikā nespētu apdraudēt pārējās Eiropas valstis. 1952. gadā likās, ka Rietumi minētai problēmai atbildi būtu atraduši divu radniecīgu nolīgumu veidā. Pirmais ir tā sauc. Bonnas nolīgums, ko parakstīja Rietumvācijas un trīs lielo pārstāvji. Bonnas nolīgums Rietumvācijai jau deva gandrīz pilnīgas neatkarības tiesības. Otrs nolīgums bija pašlaik daudz disputētais Eiropas armijas līgums, ko parakstīja Rietumvācija, Francija, Italija un Beneluksa valstis. Eiropas armijas līgumā bija paredzēts izveidot sešu nāciju armiju kopējā vadībā. Tā likās labākā izeja Rietumvācijas apbruņošanai un tai pašā laikā vāciešu aizkavēšanai no nacionālās armijas nodibināšanas, no kā tik ļoti baidījās Francija. Atskaitot Francijas un Italijas parlamentus, visas pārējās valstis Eiropas armijas līgumu jau ir ratificējušas.

Visasāk franču kavēšanos ar Eiropas armijas līguma ratificēšanu izjūt Rietumvācija. Rietumvācijas kanclers Ādenauers ir liels Eiropas armijas atbalstītājs un liek uz minēto armiju visas cerības Rietumvācijas neatkarības panākšanai. Saimnieciski un politiski Rietumvācija ir sasniegusi pilnīgu gatavību patstāvīgai eksistencei un tādēļ vācieši tagad noteikti deklarē, ka vai nu viņiem jālauj apbruņoties saskaņā ar Eiropas armijas līgumu, vai arī jālauj formēt savu nacionālo armiju.

Pagājušajā nedēļā Sav. Valstis un Anglija neatkarīgi no Eiropas armijas valstīm sāka izstrādāt plānus Rietumvācijas apbruņošanai. Ja Francija nepasteigsies ar Eiropas armijas līguma ratificēšanu, tad kopējas Eiropas armijas vietā viņu robežai pretī stāvēs nokaitināta Rietumvācijas nacionālā armija.

JAPĀŅI GATAVOJAS KATRAI VARBŪTĪBAI

SPECIĀLZIŅOJUMS „LATVIJAI AMERIKĀ" NO TOKIO

Kā ziņo japāņu ziņu agentūra Kiodo, tuvākā laikā Japānā iesauc apmēram 4.000 virsniekus apmācībām un palielinātās armijas un gaisa pašaizsardzības spēku vadībai.

Kā zināms, Japānas parlaments pieņēma pirmskara bruņoto spēku radīšanas likumu, kas stājas spēkā 1. jūlijā.

Sakarā ar šo programmu armija 1954. g. tiks palielināta par 28. 700 vīriem, ieskaitot virsniekus, flote par 5.704, un gaisa spēki — 6.765 vīriem.

Virsniekus iesauks tikai armijai un gaisa spēkiem. Armijai vajadzīgi 3.450 virsnieki, kas pēc pakāpes sadalīsies šādi: (Visi būs kādreizējie imperisko bruņoto spēku virsnieki) 750 Ito rikui (kapteiņi), 800 Nito rikui (virsleitnanti), 1.400 Santo rikui (apakšleitnanti) un 500 medikālie virsniki (ārsti). No vajadzīgajim 520 gaisa spēku virsniekiem, lidotājiem, nepieciešami 30 Nito kusa (lid. plkv. ltn.), 60 Santo kusa (lid. majori), 180 Ito kui (lidotāji kapteiņi) un 250 Nito un Santo kui (lid. virs- un apakšleitnanti).

Iestāšanās līgumus sāka pieņemt 21. jūnijā un pārbaudes notiks no 29. jūlija līdz 1. oktobrim. Tokio, jūnija beigās.

Hu.- At.-

Konservātīvie apšauba Īdena ārpolitiku

Londonā. Anglijas ministru prezidents Čerčils pagājušās nedēļas nogāli pavadīja savā vasaras rezidencē, izstrādādams plānu savai nākošai parlamenta runai par politisko plaisu Sav. Valstu un Anglijas starpā komūnistu Ķīnas dēļ. Čerčils vēl vienmēr turas pie sava agrākā uzskata, ka komūnistu Ķīna, ja vien tā sadarbotos ar Rietumiem, izstrādājot Indoķīnas pamiera plānu, un vēlāk raudzītos, lai pieņemtie pamiera noteikumi netiktu pārkāpti, būtu sev nopelnījusi vietu Apvienotās Nācijās.

Kādā nesenā preses konferencē Sav. Valstu prezidents žurnālistiem izteicās, ka viņš „noteikti un negrozāmi" pretojas komūnistu Ķīnas uzņemšanai Apvienotajās Nācijās. Angļu lords Solsburijs, kas Īdena slimības laikā veica Anglijas ārlietu ministra pienākumus, pievienojas Sav. Valstu prezidentam, paregodams, ka komūnistu Ķīnas uzņemšana Apvienotajās Nācijās vispārējo stāvokli tikai vēl paasinātu. Kāds cits konservātīvais, lords Vansittrats, „Sunday Chronicle" slejās ironiski raksta, ka viņam ir vislielākās šaubas par Īdena Lokarno šablona miera plānu Dienvidaustrumāzijā, uzsverot, ka viņš jau kopš ilga laika esot Īdenu brīdinājis, ka līgumi ar totālitārām valstīm visi beidzoties vienādi: valstīm ar sirdsapziņu līgumi rada saistības, kamēr valstīm bez sirdsapziņas arī līgumi atstāj rokas pilnīgi brīvas. „Ja mēs pieņemam vilkus par aitu ganiem," raksta lords Vansittrats, „un tas ir taisni tas, pie kā Lokarno veida līgums Dienvidaustrumāzijā novestu, tad mēs varam būt droši, ka vilki aitas apris." Lords Vansittrats pilnīgi pievienojas Sav. Valstu uzskatiem, ka nav ne mazākās garantijas, ka pamieru parakstot, komūnisti to ievēros. Dallesa domātā Dienvidaustrumāzijas aizsardzības sistēma būtu ideāla aizsardzībai, lai komūnisti tur savu reiz doto vārdu.

Arī lorda Bīverbruka „Sunday Express" izrāda manāmu neapmierinātību, nosaukdams Īdenu par virves dejotāju, kas staigā pa komūnistu Ķīnas novilkto virvi.

Bet, laikraksts turpina, par saviem patiesi lielajiem un cēlajiem ideāliem Īdenam nākas dārgi samaksāt. Vispirms jau sarausānās ar Austrāliju un Jaunzēlandi jautājumā par komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotās Nācijās, sarausānās ar Sav. Valstīm un pilnīga plaisas paplašināšanās angļu un amerikāņu attieksmju starpā un nesaskaņas Anglijas ministru kabinetā.

Kerstena komiteja atgriežas Sav. Valstīs

Kerstena izmeklēšanas komiteja izbeigusi sesiju Minchenē, 5. jūlijā ieradās Berlīnē, kur notika slēgta sēde. Ar to Kerstena komiteja savu darbu Eiropā izbeigusi un izbraukusi atpakaļ uz ASV, lai vēl līdz Kongresa sesijas beigām iesniegtu ziņojumu par veikto darbu.

Kerstena komisija ieradās Eiropā jūnijā, un tai bija sēdes Londonā, Minchenē un Berlīnē. Uzklausīti daudzi liecinieki: krievi, ukraiņi, poļi, ungāri, čechi utt. No baltiešiem liecības devuši Igaunijas bij. ārlietu ministrs K. Selters un bij. ministru prezidents A. Rejs, kā arī lietuvietis K. Senkus, kas vadījis komisiju baigā gadā pastrādāto noziegumu izmeklēšanai.

Čerčils neatbild Baltijas valstu lietā

Angļi nobažījušies par Eizenhauera un Čerčila vienošanos apspiesto tautu jautājumā

Tūliņ pēc atgriešanās Anglijā Čerčils un Īdens stājās parlamenta priekšā, lai sniegtu paskaidrojumus par Anglijas un ASV nospransto kopējo politiku. Angļu prātus, kā redzams, visvairāk nodarbina tas Eizenhauera un Čerčila deklarācijas pants, kurā ir runa par „agrāk suverēnām nācijām, kas tagad atrodas zem svešas varas." Čerčils paskaidroja, ka ASV un Anglija ir cieši vienotas pamatprincipos un neesot izredzes, ka tām varētu rasties domstarpības apspiesto nāciju jautājumā.

Lielākā daļa jautājumu, kādus uzdeva Čerčilam, attiecās uz šīm apspiestajām nācijām. Strādnieku opozicijas locekļi, no kuriem daudzi ir apmeklējuši satelitu valstis Austrumeiropā, gribēja zināt, ko īsti šis pants nozīmējot. Čerčils izvairījās no tiešas atbildes un jokodamies pateica, ka, sastādot šo apspiesto nāciju sarakstu, Eizenhauers, un viņš bijuši pārliecināti, ka dažas tautas jutīšoties aizskartas par to, ka tās uzņemtas šinī sarakstā, un dažas par to, ka nav uzņemtas sarakstā.

Strādnieku partijas deputāts Vorbijs tomēr nelikās mierā un tieši jautāja, vai deklarācija nozīmējot to, ka, piem., Anglija nevarētu līgt kādu līgumu ar Pad. Savienību tāpēc, ka ASV neatzīst Baltijas valstu inkorporāciju Pad. Savienībā. Čerčils atkal deva neskaidru atbildi, aizrādot, ka deklarācija izsaka „vispārējo viedokli." Eizenhauera un Čerčila deklarācijā teikts, ka Amerika un Anglija nepiedalīsies nevienā izkārtojumā vai līgumā, kas apstiprinātu vai pagarinātu šo valstu pakļautību pret viņu gribu.

Vācieši vīlušies sabiedroto solījumos

Kopš sāka zust cerības par Eiropas armijas dibināšanu, Rietumu politikas galmos arvienu biežāk dzird runājam par Rietumvācijas tuvināšanos Maskavai un Austrumvācijai. Vācieši ir smagi vīlušies sabiedroto solījumos, tādējādi radot apstākli, ko Maskava izmanto ar vislielāko steigu, ja vien kaut kas netiks darīts lietas labā, tad arī ar vislielākiem panākumiem. Ja vēl ne politiskajā, tad saimnieciskajā laukā Rietumvācija ir gatava sadarboties ar Austrumvāciju. Padomju kontrolkomisija Austrumvācijā tiek samazināta, un divas trešdaļas no krievu personāla tiek sūtītas mājās uz Padomju Savienību. Pilsētas kontrolkomisijas pārstāvības ir likvidētas pavisam. Ceļošana Vācijas joslu starpā ir stipri vien atvieglināta. Bet jāsaprot, ka tas netiek darīts apspiesto Austrumvācijas iedzīvotāju labā, bet gan Rietumvācijas iedzīvotāju labā, lai mēģinātu viņus pievilināt komūnismam.

PRIVĀTSARUNAS PIRMS KONFERENCES

Ženēva. Kā pirmais no aizbraukušajiem Indoķīnas konferences ārlietu ministriem Ženēvā atgriezās Padomju Savienības ministrs Molotovs.

Smaidošs un pārdrošs, Molotovs žurnālistiem atļāva pietuvoties līdz dažiem metriem no savas cienīgās personas, un, optimisma pilns, viņš preses pārstāvjiem lika saprast, ka konferencē panākumu netrūks. Tai pašā laikā Molotovs arī ne bez iemesla slavēja ārlietu ministru prombūtnes laikā viņu vietniekiem uzticēto Indoķīnas konferences darbu — kā gan ne, jo pēdējās divās nedēļās nav panākts nekas, un tas Molotova acīs ir krietni veikts darbs.

Kā nākošais Ženēvā ieradās Francijas jaunais ārlietu ministrs Mendess - Frānss, lai pirms pārējo ārlietu ministru atgriešanās risinātu sarunas divatā ar Padomju Savienības ārlietu ministru Molotovu.

Deviņu nāciju Indoķīnas konferencē Mendesam - Frānsam būs pirmā publiskā uzstāšanās jaunajā amatā. Franču politiķi gan apgalvo, ka nevis pati konference, bet gan privātsarunas ar Padomju Savienības ārlietu ministru Molotovu būšot izšķirīgas Indoķīnas lietā. Pirms došanās uz Ženēvu Mendess - Frānss žurnālistiem paskaidroja, ka pašreizējos apstākļos būtu nepareizi padoties aklam optimismam, tai pašā laikā uzsverot, ka esot jaunas pazīmes, kas liecinot par Indoķīnas konferences labvēlīgu iznākumu.

ZILĀ DONAVA ATOMLAIKMETĀ

Vīnē. Donava trako. Dienām ilgie, gadu simteņiem neredzētie spēcīgie Donavas plūdi jau ir prasījuši 15 cilvēku dzīvību. Donavas un tās pieteku apgabalos Vācijā, Austrijā, Čechoslovakijā un Ungārijā pan vismaz 50.000 cilvēku ir palikuši bez pajumtes. Trakojošo ūdeņu vidū ir daudzi no ārpasaules nogriezti ciemi un to iedzīvotāji atrodas nepārtrauktās dzīvības briesmās. Vairākās vietās glābšanas komandām ir izdevies sasniegt izolētos iedzīvotājus, kamēr citās spēcīgā straume kavē visus glābšanas darbus. Vislielākā steigā no dažādām pilsētām tiek evakuēti plūdu apdraudētie iedzīvotāji, padomju un amerikāņu karaspēkam atbalstot vietējās glābšanas komandas.

Pēdējās ziņas no Vīnes liecina, ka Donavas pilsētās plūdi jau ir beiguši trakot, un ka arī Donavas līmenis sācis lēnām kristies. Kamēr tūkstošiem bezpajumtnieku meklē sev jaunas mājasvietas, komūnistu Ķīnas prese noteikti apgalvo, ka Centrāleiropas plūdu traģēdijā vainojami amerikāņu ūdeņražbumbu izmēģinājumi Klusajā okeānā.

IZRAĒLIEŠI UZBRŪK ĒGIPTES SARGPOSTENIM

Pie Ēģiptes robežas sadursmē ar izraēliešiem sestdienas naktī krituši 6 ēģiptiešu kareivji, 4 pazuduši un 2 ievainoti.

Ēģiptes valdība vaino Izraēlu bruņotā uzbrukumā sardzes postenim austrumos no Dier Elbalachas ciemata.

LAIKS ATJAUNOT
LATVIJAS AMERIKĀ
otrā pusgada
ABONĒMENTU
lai nerastos sarežģījumi laikraksta piesūtīšanā
Apgāds

LATVIJA

> Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
> Draugi grib mūs asimilēt,
> Bet mēs gribam palikt latvieši.
>
> Archibīskaps T. GRĪNBERGS

CEĻĀ UZ JAUNATNES DIENĀM

Jaunatne ir katras tautas lielākais dārgums un cerība. Tā ir aktīvākā tautas daļa, viņai pieder ideāli un tiekšanās tos sasniegt. Varam droši sacīt, ka mūsu jaunatne ir arī mūsu tautas lepnums.

Laikā, kad svešas varas postīja mūsu tēvzemi un tautu, vislielāko upuru procentu ir devusi jaunatne, sargādama savas tautas un valsts neatkarību.

Tādēļ lai latviešu mēles nekad nerimstas pienācīgi godināt savus varoņus un cieņā noliekt galvas, tos pieminot. Šodien mums grūti iedomāties vēl citas tautas jaunatni, kas grūtos trimdas apstākļos tik ļoti censtos pēc izglītības kā mūsu jaunā audze. Nekādas grūtības nav varējušas atturēt viņu no šiem mērķiem ,un skaistākās rindas mūsu laikrakstos ir tās, kas sniedz ziņas par jauno latviešu sasniegumiem izglītības laukā. Tāpat katrs jaunietis arī savā darbā rod un rāda zināšanas, krājot pieredzi un atziņas, kas ir arī vērtības mūsu nākotnei.

Dzimtenē sarīkotās jaunatnes dienas, mazākā vai lielākā mērogā, skaisti rādīja jaunatnes sniegumus un stāju. Pārējā sabiedrība to augsti novērtēja, un katrā sirdī no šīm dienām ir palikušas neizdzēšamas atmiņas par prieka un sajūsmas pilnu pārdzīvojumu.

Un kaut arī tās ir tikai atmiņas, tomēr tās ir kā kvēls ugunskurs, kas arvienu vēl silda, dodot gaismu un cerības mūsu nākotnei.

Tagad trimdā mūsu jaunatnei trūkst dabiskās vides, trūkst dzimtenes, kur vienīgi visā pilnībā varēja atraisīties un veidoties mūsu jaunatnei tik nepieciešamie latviskā gara avoti. Izkaisītā starp draudzīgām, bet tomēr svešām tautām, mūsu jaunatnē gadu no gada ir briedusi vēlēšanās sasaukties no malu malām, lai radītu sev latvisku vidi, lai stiprinātos un saliedētos nacionālā pašapziņā, lai draudzībā satiktos un apmainītos domām un ierosmēm, veidojot un saskaņojot savu mērķtiecīgo darbu tēvzemei un brīvībai.

Atceroties pag. gada Jaunatnes dienas Niagārā, likās, katrs jaunietis izjuta savu spēku un neatņemamo daļu no veselās kopības. Katrs bija kā koks, kas svešā mežā vidū starp daudziem svešzemju kokiem stāv stipri, apzinīgi un stalts savas tautības apziņā. Un kaut arī daudzreiz mūsu jaunieši ir kā sīkas lapas izkaisīti pa vēju vējiem, tie zina savu ciltskoku un, vēja kopā sanesti, daino un gavilē.

Līdzīgi arī Kanadas jaunajos latviešos ir veidojusies un izaugusi atziņa, ka reizi gadā tiem jāsanāk kopā lielākos vai mazākos centros, lai pārrunātu savas problēmas un izveidotu plašāku un ciešāku jaunatnes sadarbību.

Pašas jaunatnes ierosmē LNAK visā Kanadā ir izsludinājusi Jaunatnes dienas jūlija mēnesī. Šai laikā daudzos latviešu centros paši jaunieši organizēs savu dienu sarīkojumu, piemērojoties vietējiem apstākļiem un iespējām.

Jaunatnes dienas Toronto būs no 31. jūlija līdz 2.augustam, šogad pirmo reizi šai lielākajā latviešu centrā.

Jaunatnes dienu rīkotāji, sastādot sarīkojumu programmas, ir ievērojuši jauniešu izteiktos ierosinājumus un intereses, tādēļ sagaidā atsaucību un kuplu dalībnieku centrā Kanadā.

Katram jaunietim, vai tas pieder kādai jaunatnes organizācijai vai ne, ir jāvadās no atzinuma: „Es esmu latvju jaunatnes daļa, mana vēlēšanās un mans pienākums ir piedalīties mūsu pašu rīkotajās Jaunatnes dienās! Es gūšu tur atbalstu, kļūšu pats stiprāks un stiprināšu mūsu kopējo latvju jaunatnes pausmi. Tur mēs visi satiksimies, no visiem dzimtenes novadiem un pilsētām, tur mums būs viena valoda, kopējas domas un kopēji prieki. Es iegūšu daudz jaunu draugu."

Jaunieši, kas dzīvo citās Kanadas provincēs un tālākos centros, lai sanāk kopā un pārrunā savas lietas, pārdomājot, kā atsaukties LNAK aicinājumam un kā atzīmēt arī savā pusē Jaunatnes dienas.

Ja šinī gadā vienā otrā vietā nebūs iespējams sarīkot plašāku jauniešu salidojumu, tad tas nenozīmē, ka nekas nebūtu darāms. Ja jūs, kaut arī nedaudzi, sanāksit kopā un mudināsit arī pārējos, jūs būsit jau dalībnieki kopējās Jaunatnes dienās.

Tu, jaunieti, kas dzīvo vientuļš tālumā no latviešu centriem, arī tu vari būt dalībnieks kopējā jaunatnes salidojumā. Pārdomā par šo dienu nozīmi un būtību, un arī tu būsi garā kopā ar citiem domu biedriem. Aizraksti kādam draugam un apsver, kā nākošā gadā varētu izkārtot piedalīšanos tuvākā latviešu centra Jaunatnes dienās.

Jau šī gada Jaunatnes dienām noslēdzoties, visiem un visur jāsāk domāt par nākošo salidojumu. Šī ceļā pasākuma ievadīšanai šogad un nākotnē katra jaunatnes un katra cita organizācija lai atbalsta un sekmē Jaunatnes dienu rīkošanu savas darbības vidē.

Katram jaunietim jāizjūt un jāsaprot, ka viņam jābūt savu Jaunatnes dienu dalībniekam tieši vai netieši.

Agr. V. Uiska,
LNAK Jaunatnes audzināšanas padomes loceklis.

PĀNIKA NODOKĻU MAKSĀTĀJOS

Toronto pilsētas valde izsūtījusi pirmās nekustamu īpašumu nodokļu paziņojumu listes, kas sacēlušas lielu protesta vētru. Jaunās nodokļu likmes visnepatīkamāk skar periferijā dzvojošos nodokļu maksātājus. Šķiet, lielākai daļai nekustamā īpašuma nodoklis ir paaugstināts no 20 — 30%, bet netrūkst arī tādu, kur paaugstinājums sasniedz 100% un atsevišķos gadījumos pat 800%. Tomēr jākonstatē, ka tālākos rajonos daļa nodokļu bija ļoti zemi, un nodokļa paaugstinājums par 100% nozīmē, ka arī vēl tagad tas nepārsniedz 100 dolaru gadā.

PENSIJAS DARBA NESPĒJĪGIEM

Darba nespējīgiem civīlistiem Kanadā drīzumā maksās pensijas $40.00 apmērā mēnesī. Jau ilgus gadus pensijas maksā darba nespējīgiem kara veterāniem, bet pirmoreiz mēneša maksājumi būs garantēti arī darba nespējīgiem civīlistiem.

Maksājumus izdarīs, federālai valdībai sadarbojoties ar provinču valdībām. Šādas pensijas saņems kādi 25.000 līdz 35.000 kanadiešu, — un tās izmaksās Kanadas nodokļu maksātājiem starp 12 un 16 miljoniem dolaru gadā.

Pašlaik 8 no 10 provincēm plāno izdot likumus, kas tām atļautu piedalīties minētās programmas iedzīvināšanā kopā ar federālo valdību, un arī sagaida, ka Prinča Edvarda sala un Kvebeka — divas provinces, kas vēl nav pievienojušās, to darīs visai drīz.

Pensijas saņems visi par 18 gadiem vecāki, kas ir pilnīgi nespējīgi darbam un kas varēs izturēt pārbaudes, kuras norādīs, vai viņiem nav attiecīgu ienākumu un citu izmaksu.

Parlamenta opozicija uzstājas par to, ka pensijas piešķiramas bez līdzekļu pārbaudes.

KANADAS LIELĀKAIS NAFTAS LAUKS

Albertas provinces jaunais Pembinas naftas lauks, kas atrodas 65 jūdzes uz dienvidrietumiem no Edmontonas, kļuvis par Kanadas lielāko naftas lauku, kura naftas rezerves aplēstas uz 1.000.000.000 mucu.

Apgabals uz ziemeļiem un dienvidiem no Pembinas nosaukts par „Albertas baseinu". Nākošais pēc lieluma naftas lauks ir Redvotera naftas lauks ar 500.000.000 mucu rezervi.

1953. g. Albertas provincē sākušas darboties 884 naftas akas pret 946 akām 1952. gadā.

Latviešu katoļu kongress Toronto

LKKCK centrālā valde un revīzijas komisija.
No kr.. vicepr-dis B. Čevers, pr-dis J. Niedra, kapelāns Dr. B. Kokins, rev. kom. pr-dis A. Budže, vicepr-dis V. Rundāns. Otrā r.: sekretārs V. Mileiko, v. loc. Dr. E. Upenieks, v. loc. K. Deksnis, rev. kom. loc. A. Klincāns, v. loc. J. Grodnis un rev. kom. loc. A. Čivželis. J. Kreiļa uzņ.

Kardināls J. McGuigans kongresa goda viesis

Kanadas katoļticīgo latviešu pārstāvju kongress notika 3. jūlijā Toronto. Piedalījās 65 delegāti no Toronto, Montreālas, Hamiltonas, Londonas, Bramptonas, Vinipegas, Sarnijas, Vindzoras un Otavas. Bija ieradušies viesi arī no citām Kanadas vietām un arī no ASV.

Kongresa sākumā notika Sv. Miķeļa katedrālē svētbrīdis, ko, piedaloties katoļu korim, vadīja Dr. B. Kokins. Pēc svētbrīža viesi un delegāti, kopskaitā ap 200, devās uz Sv. Miķeļa katedrāles zāli, kas kongresa gadījumam bija dekorēta ar Kanadas, Latvijas un Vatikāna krāsām un zaļumiem. Kā goda viesis kongresā ieradās Toronto archibīskaps, Viņa Eminence kardināls J. Mc Guigans. Pēc Kanadas himnas augsto viesi sveica Dr. B. Kokins, izsakot pateicību par kardināla personīgo un baznīcas atsaucību latviešu immigrantiem un par lielo pagodinājumu, ierodoties kongresā. Pēc tam kardināls uzrunāja klātesošos, izsakot prieku par latviešu aktīvitāti, centību un labo stāju. Kardināls mudināja arī uzpriekšu palikt par latviešiem, censties būt labiem kanadiešiem un iet kopā ar baznīcu, solot no savas puses gādāt par iespējamo atbalstu un palīdzību. Kardināls un Kanadas garīdzniecība ļoti labi saprotot mūsu un mūsu cietējas dzimtenes stāvokli un tāpēc mūsu taisnajā cīņā pret lielo pasaules ļaunumu nekad neliegšot atbalstu. Savu uzrunu kardināls nobeidza, dodot apustulisko svētību kongresa dalībniekiem. Tad augsto viesi un kongresa dalībniekus uzrunāja LKKCK centrālās valdes priekšsēdis J. Niedra, norādot uz LKKCK tapšanas vajadzību un tā veidošanās apstākļiem. Pateicoties par līdzšinējo atsaucību, aicināja arī turpmāk uz darbu, vienprātību un aktīvitāti. Uz mums, brīvajā pasaulē esošajiem, raugās daudzu skati, tāpēc rīkosimies tā, lai neviens mūsos nebūtu vīlies, ne šejienes sabiedrība, ne mūsu palicēji dzimtenē. Sveicinot tālo dzimteni, kongresa dalībnieki vienojās Latvijas himnā.

Kongresu ar rakstiem bija sveikuši: bīskaps J. Rancāns no ASV, bīskaps A. Urbšs no Spānijas, prelāts E. Stukels no ASV, mons. J. Velkme no ASV, dekāns J. Grišāns no ASV, prāvests J. Pudāns no ASV, prāvesti H. Bečs, J. Grauds un S. Mozga no Kanadas, ev. - lut. baznīcas archibīskapa pārstāvis Kanadā prāv. A. Skrodelis, LNAK valdes priekšsēdis A. Svenne, Daugavas Vanagu Kanadas valdes priekšsēdis P. Balodis u. c. Personiski sveica no korporācijas Lacuania's un Latviešu preses biedrības Kanadas kopas Dr. H. Tichovskis, bet no katoļu studentu apvienības Dzintara A. Kivlenieks.

Apsveikumiem sekoja kora priekšnesumi V. Rundāna vadībā un A. Kivlenieka solo dziesmas E. Timermanes - Ozolas klavieru pavadījumā.

Kardināls iepazinās ar LKKCK amata personām un vienību pārstāvjiem un ilgu laiku sarunājās ar delegātiem, apstaigājot zāli. Atstājot kongresu, kardināls novēlēja tam labas sekmes un Dieva palīgu.

Kongresa darba cēlienam sākoties, par kongresa vadītāju ievēlēja mag. iur. B. Čeveru no Otavas, par viņa palīgiem K. Deksni no Montreālas un A. Budži no Toronto, par sekretāriem Dr. E. Upenieku un V. Mileiko no Toronto. Prezidijā ievēlēja arī Dr. B. Kokinu un prāv. A. Pekšu no Montreālas.

Par LKKCK centrālās valdes darbību notecējušā gadā ziņoja tās priekšsēdis J. Niedra. Kaut gan trimdai ieilgstot, tautiešu atsaucība sabiedriskām lietām stipri mazinās, LKKCK iepriekšējā gadā veicis prāvu darbu. Rīkoti priekšlasījumi, kino izrādes, saviesīgi vakari, veidota sadarbība ar pārējām latviešu organizācijām un meklēti sakari ar kanadiešu sabiedrību. Liels sasniegums ir kora nodibināšana, kas licis latviešu vārdam skanēt daudzās vietās. Iespēju robežās sniegta palīdzība tautiešiem gan Eiropā, gan arī Kanadā. Informācijas sniegšanai tiek izdots biļetens iespiestā veidā, kas dod iespēju ieskatīties ne tikai organizācijas darbā, bet arī pasaules notikumos.

Par garīgo aprūpi ziņojumu sniedza kapelāns Dr. B. Kokins. Sevišķa vērība tiek piešķirta latviešu dievkalpojumiem. Tie notiek visos lielākos Kanadas latviešu centros. Ar prieku vērots, ka uz latviešu dievkalpojumiem tautieši mēro ceļa gabalus no citām vietām. Par latviešu atsaucību garīgām lietām nevarētu sūdzēties.

Centrālās revīzijas komisijas ziņojumu sniedza J. Gaidulis no Hamiltonas. Revīzijas komisija pārbaudījusi valdes un citu organizācijas iestādījumu darbību, kurā nav konstatētas atkāpšanās no statūtiem, lēmumiem un likumības. Ienesa priekšlikumu izteikt valdei un pārējām amata personām pateicību par labi veikto darbu, ko kongress vienbalsīgi pieņēma.

Toronto vienības valdes priekšsēdis V. Miklaševičs ziņoja par Toronto vienības darbu. Reģistrēti 340 vienības dalībnieki. Vienība rūpējusies par latviešu dievkalpojumu veidošanu, rīkojusi vakarus, vākusi līdzekļus trūkumcietēju atbalstam un uzsākusi nama fonda dibināšanu, lai kādreiz paši tiktu pie sava lielāka vai mazāka nama.

(Nobeigums 4. lpp.)

JAUNS E. DIPNERA PANĀKUMS

Mutual Life of New York apdrošināšanas sabiedrības aģentūras vadītājs L. W. Samners par sabiedrības menedžera asistentu iecēlis mūsu tautieti Eduardu Dipneru.

E. Dipnera uzdevums būs izvēlēties un apmācīt jaunos aģentus un, blakus L. W. Samneram, pāraudzīt sabiedrības darbību Toronto un apkārtnes arēnā.

E. Dipners iestājies sabiedrības dienestā 1952. gadā un kvalificēts par National Field Club biedru, kur uzņem tikai sekmīgākos sabiedrības darbiniekus Kanadā un ASV.

KANADĀ

TORONTO

Sestdien, 26. jūnijā, māc. A. Briedis sv. Jāņa baznīcā kristīja Aleksandru Brūno Liepiņu, Alekša un Marijas dēliņu, bet 27. jūnijā Ainu Anitu Liepiņu, Voldemāra un Ineses meitiņu. 3. jūlijā sv. Trīsvienības baznīcā mācītājs A. Lūsis kristīja Jāni Andreju Androviču, Jāņa un Alises dēliņu, bet 4. jūlijā māc. A. Briedis kristīja Noru Dābolu, Georga un Veras meitiņu.

Pagājušā nedēļā no Anglijas nesen iebraukušais K. Deklavs Toronto tuvumā kopā ar kādu draugu izmēģinājis savu makšķernieka laimi. K. Deklavs izvilcis 33 collas garu līdaku. Pārsteidzošākais bijis tas, ka nācās konstatēt, ka izvilktā līdaka ir tā pati, kura pirms pusstundas, salaužot otra makšķernieka makšķeri, norāvās, un tās žaunās atradis vēl āķi ar auklas galu. Protams, K. Deklavs atdeva īpašniekam viņa āķi un ielūdza uz vakariņām.

Massey Harris Toronto šonedēļ atlaidis 500 strādniekus, bet jūlija beigās vēl paredz atlaist ap 1000 strādnieku. Fabrikas administrācija paskaidro, ka atlaisto strādnieku skaits atbilstot kārtējai darbu sašaurināšanai vasaras posmā.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu draudzē māc. E. Pavasars salaulājis Voldemāru Ritumu un Angelu van der Spek.

ST. KATARĪNES

Pag. svētdien, šķērsojot Elizabetes lielceļu pie Velandas ielas, St. Katarīnes vieglais auto skāris mūsu tautieti Elmāru Valtenbergu, 32 g. v. Cietušam lauzta kreisā kāja un roka, kā arī nobrāzta seja. V. ievietots General hospitalī, viņa stāvoklis nopietns.

KAS NOTIEK KANADĀ?

Niagaras ūdens līmeņa pacelšanas projekts, lai saglabātu šo pasaules lielāko tūristu atrakciju un pasaules lielāko spēka avotu, izmaksās ap 17,5 milj. dolaru.

Milzīgā ūdens straume pēdējos 275 gados pakāpeniski noēd Niagāras ūdenskritumu 600 pēdu apmērā, un attiecīgās iestādes ir noraizējušās, ka, ar laiku var pazust ne tikai ūdenskrituma skaistums, bet arī ūdens spēka avots, kas tagad apgādā ar elektrību miljoniem ļaužu Ontario provinces dienvidos un Ņujorkas valsts ziemeļos.

Kanada un ASV tagad rūpējas, lai sakarā ar krītošo ūdensmasu iedarbību, panāktu ūdenskrituma sakropļojumu novēršanu. Lai nodrošinātu pastāvīgu ūdens plūdumu elektrības ģenerātoru darbināšanai, tagad ceļ 14 miljonu dolaru aizsprostu apmēram vienu jūdzi uz augšu no ūdenskrituma vietas. Lai novērstu krituma radžu sadēdēšanu, virs ūdenskrituma ceļs cementa aizsprostus, kas izlīdzinās ūdens plūdumu pirms milzīgā kritiena.

Padarot ūdenskrituma skatu pievilcīgāku, ūdens plūduma kontrole palīdzēs stabilizēt visu Niagaras sistēmas līmeni, nodrošinot efektīvāku ūdens izmantošanu enerģijas ražošanai.

*

Katru gadu dučiem kanadiešu iet bojā, noslīkstot upēs un ezeros. Ir arī ievērots, ka pārsteidzoši liela daļa slīcēju ir jaunkanadieši, kas tikai īsu laiku pabijuši Kanadā.

Viens iemesls šādai parādībai ir tas, ka tie par maz pazīst Kanadas ezerus, kas parasti ir visai vēsi līdz pat vasaras beigām, un bieži vien ļoti nodevīgi. Daži jaunkanadieši ir gājuši bojā Toronto apkārtnē laivu apgāšanās gadījumos. Ontario ezers var būt visai tīkams, bet tas ir liels un respektējams ezers, un tā ūdeņos nedrīkst ne ar ko riskēt.

MŪSU JŪRNIEKI SVEŠUMĀ

ŅUJORKAS LATVIEŠU EV. - LUT. DRAUDZE SAKOPOJUSI INTERESANTAS ZIŅAS PAR LATVIEŠU JŪRNIEKIEM, DRAUDZES LOCEKĻIEM.

Kara laikā un pirms tam Ņujorkas latviešu kolonijā tas bija liels notikums, kad ostā ienāca latviešu kuģi. Mūsu jūrnieki apmeklēja izrīkojumus, gāja baznīcā, viesojās privātās mājās un rīkoja uzņemšanas uz kuģa. Ņujorkas latvieši garā sekoja bīstamajiem jūras braucieniem konvojos, kas bieži prasīja upurus.

1942. g. torpedēja 6 latviešu kuģus. Latvijas kuģniecības sabiedrības kuģis „Abgara", ko vadīja kapt. N. Grīniņš, nogrima pie Kubas. Tās pašas sabiedrības „Ciltvaira" ar kapt. K. Šķerbergu tika torpedēta ceļā uz Dienvidameriku. Žurnāls „Life" toreiz cildināja kapteiņa varonību. Bojā gāja trīs Grauda kuģi „Everalda", kuras kapteini Martinsonu vācieši aizveda savā zemūdenē; nogrima „Everasma", bet kapt. M. Pērkons izglābās, kopā ar citiem piecarpus dienas pavadīja glābšanas laivā, līdz tika drošībā; „Everelzu", ko vadīja kapt. E. Blaus, torpedēja Atlantijas okeanā, pie kam dzelmē atrada galu 24 jūrnieki. Blauam tagad atbildīga vieta mašīnrūpniecībā. Ar Latvijas kuģniecības sabiedrības „Regentu" Karaibu jūrā nogrima kapt. V. Reisons kopā ar 22 latviešu jūrniekiem. Jūras karš cirta dziļus robus latviešu jūrnieku saimē un sagādāja milzu zaudējumus latviešu rēderiem. Līdz ar to lielā mērā apklusa mūsu jūrnieku daudzināšana.

No pārējiem jūrniekiem daudzi jau miruši, piem. V. Sole, R. Šnore un latviešu jūrnieku seniors A. Kiršfelds, kas bija piedzīvojis izšķirīgo kauju krievu un japāņu karā, piedalījies „Titanika" glābšanā un jau 1915. g. bija šķērsojis Atlantijas okeanu simt reižu. Dramatiski ir latviešu kapteiņu stāsti par 1941. g. komūnistu pavēli nodot latviešu kuģus, piedraudot ar atriebību viņu piederīgiem. Kapt. K. Šķerbergs gājis bojā nelaimes gadījumā. Viņš sarakstījis grāmatu „Traģēdijas uz jūras". Mirušo skaitam pievienojami daudzi citi kapteiņi, stūrmaņi, mēchaniķi, matroži, pie kam daža mūžs sabrucis dziļā depresijā.

Tomēr arī vēl tagad ir latviešu jūrnieki, kas brauc brīvās pasaules ūdeņos un pieder pie Ņujorkas latviešu draudzes. Kapt. J. Matisons, kam drīzumā piepildīsies 80 gadu, joprojām brauc pa jūru un vada Grauda kuģi „Evertonu" no Kubas uz Angliju. Viņa dēli, beiguši Kr. Valdemāra jūrskolu Rīgā, tagad darbojas ASV. Kapt. N. Grīniņš bijis Latvijas kara flotes virsnieks, zemūdenes „Spīdola" komandiera palīgs. Ar „Abgaru" pārnācis uz ASV. Pēc pirmās torpedēšanas braucis tālāk uz amerikāņu kuģiem. Kādā konvojā piedzīvojis vācu lidmašīnu uzbrukumu, pie kam kuģis aizdedzies un kapteinis ievainots. Grīniņš, kas toreiz bijis 1. stūrmanis, arī ievainots, bet pārņēmis kuģa vadību un degošo kuģi aizvadījis līdz Gibraltārai. Par to Grīniņš apbalvots ar medaļu un saņēmis prezidenta Trumena atzinības diplomu. Tagad viņš brauc starp Argentinas un ASV ostām.

Kapt. S. Bols nesen uzkāpis uz Grauda jaunā kuģa „Chris" un vada to pa Dienvidamerikas ūdeņiem. Trīs Ņujorkas draudzes locekļi vada kuģus nēģeru republikā Libērijā, Afrikā. Kapt. A. Jaunzems ir Libērijas prezidenta jachtas komandants. Kapt. A. Lejnieks parakstījis līgumu uz 18 mēnešiem un vada upes kuģi Libērijā. Arī kapt. M. Ziemelis nodarbināts upju kuģniecībā Libērijā. Kapt. M. Grīnbergs brauc uz amerikāņu tankkuģa starp Irānu un Ameriku.

Draudzei ir zināmi 36 latviešu kapteiņi, kam ir sakari ar Ņujorku. Daži gan tagad pārcēlušies dzīvot citur, daži vairs nebrauc jūrā; citi jauktu laulību dēļ nav vairs tiešos sakaros ar latviešu draudzi, tomēr viņu vidū ir sirsnīgi patrioti, kas arī tagad atbalsta savus tautiešus.

MIRIS LIETUVAS BIJ. MINISTRU PREZIDENTS KREVE-MICKĒVIČS

NYT ievietojis plašāku rakstu ar ģīmetni par Dr. V. Kreve-Mickeviču, kas miris 71 gadu vecāmā 7. jūlijā Pensilvēnijā.

1940. g. jūlijā padomju ārlietu vicekomisārs Dekanozovs iecēla Kreve-Mickēviču pret viņa gribu par Lietuvas ministru prezidentu. Viņa protesti pret krievu politiku noveda pie tā, ka viņu drīzi atcēla no amata.

Kreve-Mickēvičs ir pazīstams lietuvju rakstnieks. Viņš studējis Kijevā un Lembergā (Ļvovā). No 1922. līdz 1939. g. viņš bija dekāns Kauņas universitātē un no 1940. līdz 1944. g. profesors Viļņas universitātē. Latvijas universitāte 1938. g. viņam piešķīra goda doktora gradu. 1947. g. Kreve-Mickevičs ieradās ASV un kļuva par mācības spēku Pensilvēnijas universitātē. 1952. g. 19. oktobrī viņa draugi rīkoja viņam 70 gadu jubileju. Starptautiskā zinātnieku grupa ar Florences universitātes profesoru G. Devoto priekšgalā pasniedza viņam dokumentu krājumu, kas publicēts Italijā ar nosaukumu Studi Baltici.

VAI PADOMJU BAZNĪCAS PĀRSTĀVJI BRAUKS UZ SAV. VALSTĪM?

Kā zināms, Evenstonā, Illinoijā, augustā sanāks Vispasaulesš baznīcu padomes konference, kurā ielūgti arī baznīcu pārstāvji viņpus dzelzs priekškara. Sakarā ar to Vidus- un Austrumeiropas konference, kurā pārstāvēti šo zemju trimdinieki, nosūtījusi rakstu Savienoto Valstu Valsts departamentam ar lūgumu neielaist baznīcu pārstāvjus no padomju iespaida sfairas, jo baznīcas tur nav brīvas un garīdznieki spiesti paust komūnistu diktētus uzskatus.

BRĪVS CEĻŠ UZ KRIEVIJU

Senātors B. Koperfilds, republikānis no Illinoijas, iesniedza priekšlikumu samaksāt ceļa naudu katram ASV rezidentam, kas grib doties uz Padomju Savienību un tur palikt. ASV viņu tad atpakaļ vairs neuzņemtu. Senāta ārlietu komiteja divu stundu ilgā slēgtā sēdē tomēr noraidīja šo priekšlikumu.

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. GE 2707
114 DANFORTH AVE

KONSULS
VILIS TOMSONS
5210 VICTORIA AVE, APT. 16
Tel. AT 7798
MONTREALĀ, P. Q.

LASĪTĀJU VĒSTULES

TAISNĪBA VIDŪ

Patriots B. R. LA 51. numurā un Latvietis V. M. — 52. n-rā savās lasītāju vēstulēs cīnās par vienu un to pašu lietu, bet, kā jau tas mums ir parasts, cīņas dedzībā aizmirst īsto cīņas mērķi un ieklūp viens otram matos. Tā arī šoreiz — šķiet, ka abiem ir savā tiesa taisnības: „Patriotam" tanī ziņā, ka nav nozīmes 14. jūnija pieminai rīkot mītiņu pašiem savā starpā, kur Drjū stāsta igauņu konsulam, igauņu konsuls latviešu mācītājam, latviešu mācītājs lietuviešu apvienības priekšniekam — un atkal otrādi, tādas lietas, kas būtu jāstāsta kanadiešu tautai, strādniekiem fabrikās un ierēdņiem iestādēs, lai tos atmodinātu no saldās neziņas miega. Mūsu kopējai cīņai pret komūnismu tas nedod neko!

Taisnība arī „Latvietim", ka 14. jūnija notikumi jāatgādina atkal un atkal no jauna — mums pašiem, mūsu jaunajai audzei un visai pasaulei, un ka nekad nebūs gana par tiem runāt.

Jautājums tikai — kad un kur?

Ir tiesa — ja par ukraiņu demonstrāciju rakstīja kanadiešu prese, tad šīs demonstrācijas iespaidīguma dēļ. Nemaz neuzsverot to, ka ukraiņu šeit ir desmitreiz vairāk kā latviešu, galvenais iemesls ir tas, ka šī demonstrācija nenotika vis slēgtās telpās pašiem savā starpā, bet uz ielas, gājiena veidā ar runām atklātā laukumā, kur šo demonstrāciju vēroja katrs garāmgājējs. Līdzīgi darīja vienreiz arī latvieši, — sūtņa K. Zariņa viesošanās laikā, noliekot vainagu pie Toronto pilsētas valdes nama, un jāatzīst, ka tā patiesi bija vislabāk izdevusies un iespaidīgākā latviešu demonstrācija Kanadā. Vai mēs nevarētu līdzīgi rīkoties arī nākošgad 14. jūnijā. Gribas apgalvot, ka arī piedalīšanās tad būtu citāda — 100 vietā varbūt viss 1000!

A. F., Toronto

AR VAI BEZ APOSTROFA?

Atbildot uz Lasītāja Amerikā iesniegtiem jautājumiem svešvārdu rakstības lietā, varu paskaidrot sekojošo:

1. Latviešu rakstu valodas veidošanās laikā mūsu inteliģencei bija pazīstama tikai vācu valoda, kurā svešvārdus rakstīja fonētiski, un tā bija krievu valoda. Gluži dabiski, ka krievu valoda noderējusi par paraugu svešvārdu rakstībai latviešu valodā;

2. Ir neiespējami oriģinālā rakstīt to valodu īpašvārdus, kas nelieto latiņu alfabētu, un ar tām mums nenākas bieži sastapties;

3. Es uzsveru, ka Krievijas, Igaunijas un citi tamlīdzīgi vārdi atstājami negrozīti. Šeit neskaidrību radīja maza drukas kļūda, kas bija izlabota nākošajā laikraksta numurā;

4. Neesmu kompetents noteikt, vai locījumos lietot apostrofus vai ne. Nekādas citas liekas zīmītes nav vajadzīgas. Es piekristu katram valodnieku lēmumam apostrofu lietā;

5. Neviens gudrs darbs nav radies, iekāms tas nav pārrunāts un pārspriests. Manš nolūks bija ierosināt domu izmaiņu šinī jautājumā un tas bija mans darbs.

Mani iepriecina jūsu interese šinī jautājumā. Būšu pateicīgs par katru jūsu ierosinājumu šinī lietā.

A. Zvēriņš, N.Y.

PIEZĪMES PAR FAKTISKĀM PIEZĪMĒM

Mani ārkārtīgi aizkustināja Tīta LA-š. g. 7. jūlijā numurā ievietotās vēstules pirmais punkts: „Minchene nekad nav bijusi valsts, bet tikai pilsēta Vācijā. Tādēļ nebija arī Minchenes valsts operas".

Es gan Minchenē nekad neesmu bijis, bet tādēļ vien, ka Minchene nav valsts, vēl nenozīmē, ka tur nevarētu būt valsts opera.

Reiz pie Baltijas jūras bija brīva valsts Latvija. Un tur Rīgā bija pat divas Rīgas valsts vidusskolas, (bez tam, protams, arī vēl Rīgas pilsētas vidusskola un privātās vidusskolas). Liepājā bija Liepājas valsts komercskola, Liepājas valsts lietišķās mākslas vidusskola u. c. Daudzi ir beiguši šīs skolas, bet Tīts to, protams, neatzītu, jo Rīga un Liepāja bija pilsētas, bet nebija valstis.

Tālumnieks

ZVIRBUĻI VAI STRAZDI?

Latvijas Amerikā 51. numurā ir ziņojums, ka pag. ziemā Hamiltonā šauti „immigranti" zvirbuļi. Acīmredzot ziņotājs ir sajaucis „starling" ar „sparrow", resp., melnos strazdus ar zvirbuļiem. Pag. ziemā Hamiltonā vairākas reizes vakaros šāva „1890. g. immigrantus" — melnos strazdus. Viss cits ziņojumā atbilst patiesībai.

Duka, Šeridanā.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem
Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave. Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

SKAUTI UN GAIDAS SAULĒ UN VĒJĀ

Jautras čalas Kanadas latviešu skautu un gaidu 3. Lielajā nometnē

No 1.—4. jūlijam, Kanadā notika Kanadas latviešu skautu un gaidu jendu rīkotā 3. lielā skautu un gaidu nometne N. Feodorova saimniecībā, latviešu „pagastā". Nometnē piedalījās 200 skautu un gaidu no Kanadas un arī viesi — ASV skauti un gaidas: Grand Rapidu 14. Skrundas skautu vienība ar vad. A. Kangaru, no Ročestras Alauksta vienības vad. J. Mednis un Minneapoles 13. Kokneses gaidu vienības 3 dalībnieces ar vad. M. Eglīti. Apbrīnojama ir Mineapoles gaidu uzņēmība, jo ceļā vien tām bija jāpavada 40 stundas autobusos.

Lielā draudzībā un vienprātībā, sacensībās un dziesmās, sporta nodarbībās un darbā, četras dienas pagāja kā īss mirklis. Līdz ar daudzajiem Kanadas latviešu viesiem, nometnē ieradās arī Amerikas latviešu skautu jendas pr-ks v. B. Šmits un par nometni izteicās ļoti atzinīgi. Notika dažādas sacensības skautiem un gaidām. Toronto 72. Rīgas dižskautu kops „Vilki" bija uzvarētāji pētniecības gājienā, dzimtenes pazīšanas sacensībā un arī skautu mākas sacensībās. Tautas dziesmu dziedāšanas sacensībā, kas notika pa grupām, visai nometnei — guntiņu un mazskautu sacensības rezultātā, labāko dziedātāju godā tika Hamiltonas „Ventas" vienības guntiņas. Skautu un gaidu sacensības labākās dziedātājas bija Gaujas vienības gaidas. Roveŗu un lielgaidu sacensībā labākās tautas dziesmu skandinātājas izrādījās Toronto „Gaujas" gaidu vienības lielgaidu dzimta. Uzvarētāji saņēma godalgas.

Tad lielgaidas un roveri iztiesāja lietu par latvieti trimdā. Tiesu vadīja v. J. Deksnis, tiesas prokurors bija v. Z. Šuriņš, bet aizstāve v. V. Slavieša. Trimdas latvietis tika apsūdzēts mietpilsonībā un šaursirdībā, kā arī viņam tika pārmesta steiga iegūt pavalstniecību, ar ko tiek vājināta cīņa par mūsu tautas atbrīvošanu. Latvieti trimdā notiesāja ar mērenu sodu, to nosacīti atlaižot.

Lielo skautu un gaidu kopīgi rīkoto ugunskuru atklāja LNAK pr-sēdis A. Svenne, savā uzrunā pakavējoties Latvijas brīvvalsts laikā, kad viņš pats bijis aktīvs skauts. Sekoja labi sagatavoti un pārdomāti skautu un gaidu priekšnesumi. Kad ugunskurs bija izkvēlojis, skauti un gaidas savās teltīs atlaidušies pašā saldākajā miegā, nometnes klabatas vēstīja trauksmi — pulcēties! Karoga laukumā notika pārbaude.

Svētdien, 4. jūlijā notika nometnes dievkalpojums, ko vadīja māc. A. Lūsis. Savā runā mācītājs uzsvēra, ka esam pulcējušies kopā nometnē, lai mācītos biedriskumu, stiprinātu modrību, veiksmi un fiziski norūdītos.

Visas četras dienas nometnē iznāca avīzīte „Iebūviešu klabatas", ko saņēma katrs nometnes dalībnieks. Par galveno redaktoru nometnē darbojās vad. J. Deksnis.

Karoga nolaišanas skats 3. lielajā gaidu un skautu nometnē Feodorova farmā. Foto J. Līgeris

Avīzē bija ievadraksti, rakstuŗīgākie notikumi nometnē un pat sludinājumi, neizslēdzot sīru ziņas, kuŗām bija humora raksturs.

Gaidu nometni vadīja Kanadas jendas pr-ce R. Pavasara, bet skautu nometni — Kanadas jendas pr-ks vad. J. Treimanis. Roveŗu nometni pārzināja vad. Z. Šuriņš.

Nometnes „saimnieks" — vad. A. Budrēvics, kam bija jākārto visa apgāde, pārtika un saimnieciskās lietas gala noslēgumā bija apmierināts, jo ienākumi pilnīgi sedza daudzos izdevumus, tāpat nometnes ambulancei bija šoreiz mazāk darba kā iepriekšējos gados, jo nometnē nebija saslimušo, izņemot viena skauta vieglu saaukstēšanās gadījumu. Kanadas veselības departamenta ierēdnis, izsniedzot nometņošanas atļauju, pārbaudīja sanitāros apstākļus nometnē un teltīs un atrada visu labākajā kārtībā. Nometni slēdza svētdienas pēcpusdienā, skautiem pēc jaukām un ražīgā darbā aizvadītajām dienām, ar vēlēšanos nākošajā lielajā nometnē pulcēties vēl kuplākā skaitā.

Vispār nometne bija labi izdevusies. Kā skauti, tā arī gaidas pie nometnes ierīkošanas izrādīja čaklumu un zināšanas. Vadītāji domā, ka arī nacionālajā ziņā izdarīts mazs, bet labs darbs, veicinot meitenēs un zēnos dzimtenes pazīšanu visādos veidos, tautas dziesmu dziedāšanā un mātes valodas saglabāšanā.

J. L.

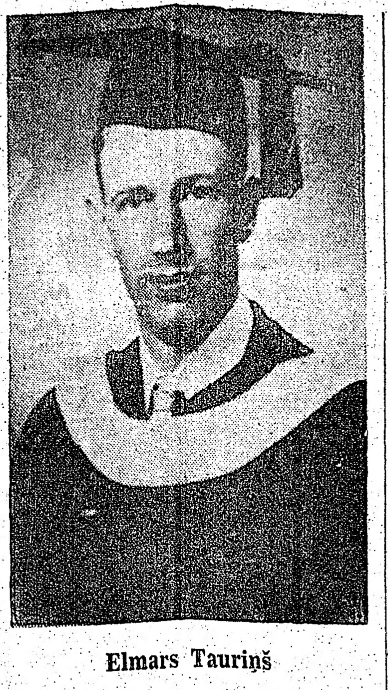

Elmars Tauriņš

kā pirmais latvietis beidzis Albertas universitātes inženierzinātņu fakultāti ar Bachelor of Science gradu elektrotechnikā un saistījies darbā savā speciālitātē pie Hydro Electric Power Commission of Ontario, Toronto. E. Tauriņš ir bijušais Valsts Liepājas technikuma audzēknis.

E. Žebranskas iespaidi Eiropā

Latvieši Francijā un Anglijā

Dziedātāja Elza Žebranska, atgriezusies no sava koncertceļojuma pa Eiropu, mums pastāstīja savus iespaidus, kādus tā guvusi par latviešu dzīvi Francijā un Anglijā. Latviešu kolonija Parīzē nav liela, bet darbīga. Materiālais stāvoklis latviešiem nav spožs, un viņi visi gribētu nokļūt Amerikā. Parīzē māksliniece atradusi divus jaunus latviešu talantus un tagad nodarbināta ar domām, kā tiem varētu palīdzēt. Abi tie ir Sorbonnas studenti, kas blakus studijām mācās dziedāšanu. Viņu materiālais stāvoklis ir ļoti grūts. Tie ir Rutkas jkdze (mecosoprāns) un Alfrēds Rauma (bass-baritons). Abiem šiem jaunajiem dziedoņiem Žebranska paregọ spožu nākotni. Žebranskas koncerts Parīzē, par spīti transporta streikam, bijis labi apmeklēts, un franču prese devusi labas atsauksmes. Viņa dziedājusi arī Parīzes radiofonā.

Anglijā Žebranska ieradusies agrāk, kā paredzēts, lai noklausītos [illegible] Zuikas kora koncertu 31. aprīlī. Viņa sajūsmināta par Zuikas kora sasniegumiem. Anglijā Žebranska devusi 10 koncertus dažādos latviešu centros. Tautieši braukuši uz viņas koncertiem pat no attālākām vietām. Viņas koncertos noklausījušies arī daudz angļu. Koncerts Londonā 29. maijā bijis labs latviešu mākslas demonstrācija angļu publikai. Zālē bijusi izpārdota un angļu avīzes ievietojušas labas atsauksmes. Uzturēšanās laikā Londonā Žebranska bijusi sūtņa K. Zariņa viešņa.

No latviešu dziedātājiem Anglijā uzstājas Ksenija Bidiņa, G. Trēziņa, Edvīns Krūmiņš, komponists A. Jērums. E. Krūmiņš nodrošinājis savu materiālo stāvokli, tverot rotas lietu izgatavošanas uzņēmumu. Jērums darbojas par ērģelnieku angļu baznīcās un vada latviešu kori.

Pēc atgriešanās Ņujorkā Žebranskai vajadzēja iedziedāt atkal vienu ilgspēlējošo skaņu plati, kurā ieskaņotas Dārziņa, A. Kalniņa un Žilinska dziesmas. Pēc tam māksliniece dosies uz Atlantiksitiju, lai tur kādu mēnesi atpūstos. Pēc tam no jauna būs jāķeras pie darba, gatavojoties koncertiem Čikāgā 10. oktobrī, pēc tam Milvokos un Grand Rapidos. Šos koncertus rīko O. Krolla aģentūra. Bez tam vēl jāgatavojas koncertam Town Hallē, Ņujorkā, 5. decembrī.

Nākošā pavasarī Žebranska paredzējusi doties atkal koncertceļojumā uz Eiropu, šoreiz apmeklējot arī Vāciju un Zviedriju.

K. Sidars

Jaunie farmeri Kanadā tic darbam un zemes svētībai

KRUSTĀM ŠĶĒRSĀM PA „LATVIEŠU PAGASTU"

FARMERIS G. LANKA AUDZĒ GAĻAS PUTNUS

III

Pāris jūdžu no Šelburnas, pašā 10. autoceļa malā stāv kāda liela māja, lielākā no visām kaimiņmājām. Māja it kā ieputināta ziedošā āboliņa un labības laukos. Ceļa atzarojumā, kas ved uz „lekžemi", rinda pastkastīšu, kur, pasta ratiem garām ripojot, pastnieks iemet farmeru pastu. Šādas pasta kastītes visu iebraucamo ceļu garos, gandrīz vai nesalasāmiem uzrakstiem, izbalējušām krāsām. Ja kādai no tām ir jauna krāsa, tad nemaldīgi varam sacīt, ka tās īpašnieks ir jaunais latviešu farmeris. Viņa pirmais darbs jaunajā mājā ir pārkrāsot pasta kastīti un uzrakstīt savu vārdu. Šinī pastkastīšu grupā visas kastītes ir vienādi vecā krāsā. Tātad latviešu māju šeit it kā vairs nebūtu. Tomēr iegriežam savu Fordu mājas ceļā. Divi suņi, astes gaisā kuldami, metas mūs apsveikt.

„Lāci, Lāci, Bella, Bella!" kāda jauna blonda dāma cenšas suņus apklusināt.

Ja mājas suns ir vārdā Lācis, tad arī mājas saimniekam jābūt latvietim. Neesam maldījušies. Farmeris, kas iznāk apsveikt negaidītos ciemiņus, ir Gustavs Lanka — vecs paziņa no Brazilijas gadiem. Tā nu pārsteigums ir divkārši liels!

Lankas ģimene, Latviju atstājot, pirmo svešniecības laiku pavadījusi Zviedrijā, bet aizceļojusi uz Braziliju, bet no turienes uz Kanadu, kur pašlaik pavadījusi jau divus gadus. Līdz ar svešniecības gadiem pieaugusi arī Lankas ģimene, un, cik zemes ģimene izceļojusi, tik arī ģimenē pavairojušies dažādu zemju pavalstnieki. Tā nu iznāk, ka Lankas vecākais dēls ir Latvijas pavalstnieks, meita — braziliete, bet jaunākais dēls, kam tikai pirmā vasara, ir — kanadietis. Dēls Ilmars, kas tagad ir jau 10 gadu vecs, Latviju atstājis viena gada vecumā un tagad nobeidzis kanadiešu skolas ceturto klasi. Vam ne vien saimniecībā, bet arī angļu valodā. Ilmārs vēl nav aizmirsis arī portugāļu valodu, ko iemācījies Brazilijā. Meitai Arijai 4 gadi, un arī viņa šoruden apmeklēs kanadiešu skolu, kas no farmas ir tikai labā akmens sviediena attālumā. Visbezrūpīgākais ir 3 mēnešu vecais Eriks, kas vienmēr smaida, jo ir Kanadas pavalstnieks.

Arī Lanka farmas apsaimniekošanu uzsācis tikai šinī pavasarī. Bet visas druvas ir apsētas, tajos viļņo kupla labība, veldrē griezdamies sauļu sarkanais āboliņš, turpat mājas priekšā kuplo sakņu dārzs un ābeles un bumbieres vieš saulē savus zaļganos augļus, kas jau sāk sārtoties. Ejam pa gatavi apskatīt farmas laukus. Vasara, šķiet, izlējusi šeit visu savu svētību. Tik kuplu labību grūti pat saskatīt pat auglīgajā Zemgales līdzenumā. 10 akru lielais kviešu lauks šūpo vējā savas garās vārpas, kuplās skarās raisa arī auzu lauks, kas aizņem 20 akru, bet pašā saimnieka lielākais lepnums ir mieži, ar kuriem apsēti 8 akrus. „Tie ir īsti alus mieži," jūsmo saimnieks un pats pazina, ka viņš tos pats rokām sējis. Bridis pa tīrumu ar sētuvi kaklā un metis sauju pēc saujas — kā kādreiz Latvijā. Kanadiešu sabiedrībai šis dārgās labības sēšanu neuzticējis. Katrs, kas par lielceļu braucis garām, apbrīno arī brīnījās par farmera neparasto rīcību, kas labību sēj rokām! Tagad apkārtējie kanadiešu kaimiņi brīnās vēl vairāk, ka Lanka savu miežu lauku nosējis līdzenāku, nekā to būtu veikusi mašīna. Lielākās rūpes ir ar 30 akru lielo āboliņa lauku, kas neprātīgi zied un smaržo turpat mājas logu priekšā, ka galva reibst. Lauks jau sen būtu nopļaujams, bet vēl nav pagadījies visas ražas noņēmējs. Āboliņlauka pārdošana uzticēta mazajam Ilmaram, kas mājas telefonu no rokām vairs neizlaiž, jo viņam vienīgajam pa visu māju ir labākā „angļu mēle", un viņš pārzina apstākļus. Ilmāra mērķis ir dienās kļūt par agronomu, jo tas ar laukiem jau saaudzis.

Tālāk ejam pāri ganībām uz jaunā farmeŗa mežu. Mēs neejam, bet brienam pa sulīgo zāli, kur zied baltās margrietiņas un pienenes, kas ir tikpat dzeltenas kā piens, ko saimniece rītos un vakaros pārnes mājās no ganībām. Jā, Lankas ģimenei ir arī vairākas govis, šis jauno latviešu farmeŗu tik lielais retums... Un tad esam pie farmas meža paēnā. Mūs apņem dziļa krēsla un atspirdzinošs vēsums. Smaržo sūnas un lapas, zem mūsu kājām liecas ēnas puķes un papardes. Tas ir lapu koku mežs, vairums kļavu, kuŗu lapu simbols redzams uz Kanadas naudas zīmēm līdz ar karalienes attēlu. Mēs staigājam zem karalisko lapu jumta, un cauri tam saule beŗ uz mūsu galvām vizuļojošas dzirkstis. Tad apstājamies kraujas malā, kur pie pašām kājām mums steidzas strauja, akmeņaina upīte. Tās vēsajās alās snauž apslinkuši vēži. Šķiet, neviens gadiem viņus nav traucējis, un kad dažus no tiem aiz platajām šķērēm izceļam dienas gaismā, tie pamostas un spēcīgi aplaudē mums ar savām biezajām lipām. Mums līdzi arī makšķeres, kuŗu auklas pavirši iesviežam skrejošā ūdenī. Drīz kāda pilsētniece, makšķeres kātu rokā turot, uztraukumā skaļi iekliedzas: pirmā forele, spēcīgi rausta makšķeres auklu, un šis ir pirmais loms viņas mūžā.

Gustavs Lanka savas 120 akru lielās farmas apsaimniekošanu sācis uz „saimnieciskas bazes". No 3 Zviedrijā un 4 Brazilijā nodzīvotiem gadiem viņš Kanadā pavadījis tikai 2 gadus. Šajā īsajā laikā, samekšājot visai ģimenei „pasaules ceļojumu", viņam bija jākļūst arī par farmas īpašnieku. Tāpēc Lanka vis sācis ar apdomu. Pusi dzīvojamās ēkas viņš izīrējis kādai kanadiešu ģimenei un saņem ienesīgu mēneša īres maksas. Ganības ir pietiekami, bet paša lopu skaits vēl mazs, tāpēc jaunais farmeris pieņēmis no kaimiņiem arī lopu izganīšanu uz visas vasaras, saņemot par katru lielopu 3 dol. mēnesī ganīšanas maksas. Daudz tas nav, bet līdzekļi tā pamazām labi sakrājas. Saimniecībā atrodas arī diķis, kurā jaunais farmeris audzē zivis. Pavasarī diķī ielaists lielāks daudzums zivju mazuļu.

Kad atgriežamies farmas sētā, kādā ēkā atskan nenoteikta mūzika. Tur skan it kā radio aparāts vai lejerkaste... Izrādās, ka sākuši dziedāt farmas gaiļi. To nav daudz — ap pussimtu, bet, katram savā balsī dziedot, lembasts ir liels. Tie nav visi gaiļi, kas šeit ir. Tie ir 2.000 citi gaiļi, kuŗus farma audzē kā gaļas putnu tirgum. Kad jautāju, kāpēc tie gaiļi nedzied, un ir tik ļoti satiicīgi, Lanka pasmaida un saka: „Tie visi ir ‚kastrēti'". Tas darīts tāpēc, lai visa dārgā putnu barība neizietu gaiļu spēka uzturēšanai savstarpējām cīņām un lai putni labāk baŗotos. Gaiļu kastrēšanu izdara sevišķi apmācīts speciālists. Divi palīgi pēc lentes sistēmas pasniedz putnus. Viss norisinās tik ātri, ka kastrētājs dienā spēj izkastrēt 1.000 gaiļu. Par šo darbu farmeris speciālistam maksā 5 centi par katru gaili. Šelburnas apkārtnē šo darbu veic sieviete un viņa šo „bizni" dara ar lielu veiklību un patiku. Bez tam Lankas farmā atrodas arī 500 dējēju vistu. Olas divreiz nedēļā savāc olu noņēmēji. Farmerim atliek tikai olas salasīt un saņemt naudu. Pats jaunais farmas īpašnieks vēl strādā Toronto kā mūrnieks un peļņu var ieguldīt farmas saimniecības paplašināšanai un izveidošanai.

Gustava Lankas farma un īpašnieks ar ģimeni. K. Sidara foto.

Dzīvojamā ēka izveidota pēc Latvijas lauku mājas parauga. Pārkāpjot mājas slieksni, tiešām liekas, ka ieejam kādā Latvijas lauku mājā. Ienācēju pārņem kaut kas ierasts un tuvs. Grūti pateikt, vai tā ir pazīstamā zviedru piena mašīna virtuves kaktā, vai lielais Jāņu siera ritulis uz balti noberztā galda, vai arī māla alus krūze un svaigās bērzu meijas istabu kaktos. Un kad atvadāmies no jaunā farmeŗa, savā sētvidū paliek stāvam vīrs ar to pašu jūras vējos nobrūninato seju, kā kādreiz Pērkones jūrmalā, Liepājas pievārtē. Viņš vienmēr smaida vēl to pašu latviešu zemnieka smaidu, un šoreiz viņš arī tiešām var smaidīt, jo viņam slikti neklājas arī jaunajā zemē — Kanadā.

CEĻA VĀRDI

Tiklīdz tu sodīšanā atrodi prieku, tu vairs nesodi, bet vingrinies atriebībā.

Ebnere-Ešenbacha

Lai pateicamies Dievam par savu bērnišķīgo atmiņu, kas ir vājāka ciešanās, stiprāka priekos.

Es izvēlos savus ienaidniekus ar tādu pašu uzmanību un rūpību kā savus draugus, un palieku tiem arī uzticīgs.

B. Rasels

Izsaki savus vēlējumus tad, kad tu lauku uzar, bet nevis ievācot ražu.

Arābu sakāmvārds

Ja tu esi nācis tukšām rokām, tev saka: — Kungs guļ. Ja nāc ar dāvanām, tevi lūdz namā.

Arābu sakāmvārds

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

ŠĶELŠANĀS ABN

Antiboļševistisko Nāciju bloka (ABN) līdzšinējās locekles — kazaku, latviešu (vadītājs mag. hist. Jūlijs Bračs), čechu, kroātu, turku - tātāru un baltrutēņu nacionālās delegācijas ir izstājušās no ABN. Kā zināms, šajā nozīmīgā pretkomūnistiskā cīņas organizācijā jau ilgāku laiku notika šķelšanās starp divi novirzieniem — šo izstājušos grupu, kas aizstāvēja demokratisko principu ABN pārvaldes organos, un otru grupu (vada Stecko), kas pretēji statūtu noteikumiem, nav gadiem ilgi pielaidusi pārvaldes organu vēlēšanas.

Izstājušās latviešu nacionālās delegācijas vietā ABN ir tūlīt iestājusies Latviešu Zemnieku Savienība ar Alfrēdu Bērziņu priekšgalā. Tā kā ABN centrālie pārvaldes organi atrodas Vācijā, tad Zemnieku Savienība ABN pārstāvēs Komitejas Latvijas brīvībai loceklis majors Vilis Hazners un kapt. P. Biezais Minchenē.

Tā kā izrādās, ka Vilis Hāzners ir Zemnieku Savienības partijas cilvēks, tad Komitejas Latvijas brīvībai sastāvā (7 locekļi) no Zemnieku Savienības vien ieiet četri, tātad vienai partijai tur ir vairākums.

ĢENERĀLIS BĒRZZARIŅŠ SAŅEM LIKTENĪGU GODU

Uz Rietumiem atbēgušā padomju ģenerālštāba virsnieks un bij. kontrolkomisijas atbildīgā darbinieka Berlīnē Gregora Kļimova grāmatā „Berliner Kreml" izlasāma arī šāda ziņa:

Berlīnes ieņemšanā 1945. g. lielāko lomu pēc maršala Žukova spēlējis un uzbrukumu Berlīnei vadījis gvardes ģenerālpulkvedis Bērzzariņš. Viņš iegājis Vācijas galvaspilsētā kā slavas vainagots triumfātors un ticis iecelts par pirmo Berlīnes komandantu. Visu II pasaules kaŗa laiku Bērzzariņš pavadījis bīstamajās frontes vietās pārrāvumu armijas priekšgalā, bet jau pirmajās dienās pēc kaŗa beigām gājis bojā satiksmes nelaimē. Ģenerālim esot bijis paradums rītos izbraukt ar motocikletu. Pilnā sparā braucot, Bērzzariņš esot iedrāzies smago militāro automašīnu kolonnai tieši zem riteņiem. Automašīnas šoferis, ieraudzījis slavenā komandiera līķi, izrāvis pistoli un nošāvies.

Tik tālu Gregora Klimova vēstījums viņa grāmatā. Pats Kļimovs tagad dzīvo Minchenē un izdod antikomūnistisku krievu laikrakstu.

Pēc citām ziņām ģenerālis Bērzzariņš pirmajā pasaules kaŗā bijis vienkāršs strēlnieks latviešu strēlnieku pulkā.

Kā zināms, Berlīnes kaujās Bērzzariņa sarkanarmiešiem pretī stāvēja arī latviešu leģionāri.

Saturns

Godalgotās īslugas

Nodevējs pirmizrādē Čikāgā

Ja kādam ienāktu prātā jautāt, kas tā īsluga tāda ir, tad būtu jāatbild: tā ir Dzintara Freimaņa ludziņa vienā cēlienā. To mēs sauktu par viencēlienu, bet arī jauniešu dotais vārds nemaz nav zemē metams.

Ludziņu Čikāgas jauniešu žūrijas komisija godalgoja ar 1. godalgu un $50.00 un, rež. E. Upermaņa iestudējumā, pašiem jauniešiem tēlojot 6 ģimnazistu, 2 meiteņu un 4 zēnu lomas, izrādīja jaunatnes dienās Čikāgā.

6 Rīgas ģimnazisti ir slepena pulciņa dalībnieki, kas sapulcējas Āgenskalnā un izplata pretkomūnistiskas lapiņas pirmajā krievu okupācijas posmā — 1940./41. g. Izrādās, ka pulciņa vadītājs Vilnis ir nodevējs, kādēļ arī viens dalībnieks, Imants, jau atrodas apcietinājumā. Kad nu nodevēju (arī ludziņas nosaukums ir Nodevējs) paši pulciņa dalībnieki tiesā un grib tam piespriest augstāko soda mēru, tad abas meitenes ir pret to. Drīz arī pārrodas Imants no apcietinājuma un no sākuma gan prasa segu, it kā vairākas naktis nebūtu gulējis, bet tad apmierinās un —— arī piekrīt, ka nodevēju nevajaga notiesāt.

Ko no šīs ludziņas varētu mācīties mūsu trimdas jaunatne? Tā laika režīma raksturojums parādīts ļoti bāli.

Skatuves mākslā taču notikumi jārāda spilgti, ne atšķaidīti. Imants notverts pie pretkomūnistisku lapiņu izlīmēšanas, bet viņu izlaiž no cietuma un viņš atgriežas pulciņā, lai turpinātu darboties pret okupācijas varu. Vai tāds ir jel aptuvens čekas raksturojums?

Un jaunatne, kā tā noraksturota? Vilnis izmelojas gan šā, gan tā — kā viņš kļuvis par nodevēju. Nodevējs tomēr viņš ir. Kādā brīdī var ierasties policija un apcietināt pulciņa dalībniekus, bet — Vilnim jādzīvo!

Dažkārt liekas tā: laikā, kad tautā plosās asiņains terrors, ģimnazisti sanākuši kopā izklaidēties. No ludziņas var gūt pavisam aplamus ieskatus par mūsu zemes okupantiem.

Alīms

SAVIENOTĀS VALSTIS

ŅUJORKĀ

Ņujorkas latviešu ev. - lut. draudzē salaulāti Edgars Zekunde un Laimdota Jaunzeme.

SIETLA, WASH.

Gadskārtējais latviešu salidojums notiks augusta mēneša pirmajā svētdienā, 1. augustā. Salidojuma vieta „Heisers Shadow Lake", turpat, kur notika Līgo vakars.

Sporta kopa organizē bērniem nodarbības un sacensības. Tūrisma kopa Imanta Stapara vadībā iepriekš nodomājusi sarīkot vēžošanu un par tiem iegūtos līdzekļus nodot ALA's Aprūpes birojam kā savu ārtavu latviešu bēgļu palīdzībai. Salidojuma sākums plkst. 10 no rīta.

Vašingtonas universitāti Sietlā šopavasar absolvējuši Ināra Dermane — farmācijas fak., Biruta Johnson — dekorātīvās mākslas, Mirjama Krūmiņa — valodu un Rolands Zunde — architektūras fakultāti.

Jauniešu iesvētes notika Takomā 20. jūnijā. Iesvētīti Dzintra Āboliņa, Māris Āboliņš, Zaiga Alksne un Biruta Šmite. 27. jūnijā Sietlā iesvētīti: Dainis Faltens, Rasma Limbacha, Juris Ozols, Jausma Siliņa un Andrējs Zāmelis.

TAKOMA, VAŠ.

Jūnija pēdējā nedēļā Takomas latviešu ev. - lut. draudzes svētdienas skola noslēdza savu panākumiem bagāto darbības gadu ar svinīgu aktu, ko ievadīja māc. E. Mačs ar svētbrīdi. Sekoja sacensības skolēniem lasīšanā, dziedāšanā, Latvijas vēsturē un ģeografijā. Par centību skolas darbā un sacensībās audzēkņi saņēma grāmatu veltes, kuras bija ziedojuši draudzes locekļi. Akts noslēdzās ar liecību izdalīšanu un skolnieku priekšnesumiem vasarīgi greznotā baznīcas zālē. Pēc tam lielie un mazie pulcējās kopējā groziņu vakarā. Svētdienas skolas skolotāji daudz veikuši audzināšanas darbā. Skolu apmeklē apm. 45 bērni, daļa gan neregulāri.

Takomas latviešu sportisti pašlaik piedalās pilsētas vasaras sezonas basketbola turnīrā. Sacīkstes notiek skaistajā Raitparkā, katru otrdienu un trešdienu plkst. 6 vakarā.

Takomas un Sietlas sportisti nolēmuši sastādīt kopējas Vašingtonas valsts komandas basketbolā un volejbolā, lai 10. un 11. septembrī varētu piedalīties ASV latviešu volejbola un basketbola meistarsacīkstēs Mineapolē. Volejbolā Vašingtonas valsts sportisti cer noteikti iegūt 2. vietu („kā bankā!"), ja ne pirmo (?).

Sietlietis Modris Pētersons, kurš pirms iesaukšanas ASV bruņotos spēkos sasniedza jaunu trimdas rekordu desmitcīņā, pārspējot rekordus arī vairākās citās disciplīnās, cer saņemt atvaļinājumu pēc jaunkareivja laika nodienēšanas, lai tādi varētu piedalīties ASV un Kanadas latviešu meistarsacīkstēs vieglatlētikā Toronto.

Sietlas un Takomas latviešu draudzes, sadarbībā ar Sietlas latviešu sporta kopu, organizē bērnu vasaras nometni no 29. augusta līdz 3. septembrim luterāņu draudžu apvienības nometnes vietā, kas atrodas ezera krastā un ļoti skaistā meža stūrī. Šī vieta atrodas pusceļā starp Takomu un Sietlu un ir labi piemērota bērnu āra dzīvei un sporta nodarbībām. Piedalīšanās maksas, ieskaitot bērnu apdrošināšanu, ir jāatzīst par mērenām.

G. A.

— Jā, un mūzejā bija arī kāda vāze no Pompejiem, vairāku tūkstošu dolaru vērtībā, — tātad skaidri redzams, ka arī toreiz dzīve bija ļoti dārga.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Vērojot bērnu vecāku atsaucību un pašu jauniešu kuplo piedalīšanos vasaras nometnēs Kanadā u. c. vietās, tāpat atzīstot šādu nometņu svētīgo nozīmi latviskā gara veidošanai, arī Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. draudzes padomē un pilnsapulcē jau pirms krietna laika sprīža bija pacelts jautājums par bērnu vasaras kolonijas noorganizēšanu. Nepieciešamos priekšdarbus veica komisija ar arch. J. Leimani, skol. V. Lībantu un K. Puriņu. Komisija, vienojoties ar draudzes vadību, par bērnu vasaras nometnes vietu izraudzījusi agr. P. Finartija saimniecību, apmēram 20 jūdžu no Grand Rapidiem pie Murray ezera. Nometni atklāja 11. jūlijā, piedaloties prāvestam J. Ozolam, bērnu vecākiem un citiem viesiem. To vadīs cand. theol. Vera Fricsone ar citiem audzinātājiem, kas pārzinās bērnu nodarbības un gādās, lai mazie iemītnieki varētu justies mājīgi latviskā vidē. Stundas par latviskām temām un nodarbības mainīsies ar atpūtu un peldēšanos. šim nolūkam iekārtotā peldētavā. Nometne ilgs divas nedēļas un tajā piedalās ap 20 bērnu un tā rādīs, lai pasākums citu gadu varētu pulcināt vēl lielāku dalībnieku skaitu.

3. jūlijā Immanuela baznīcā prāvests J. Ozols salaulāja Airu Valli ar Jāni Veisu. Kāzu viesības bija rīkotas Terases dārzā, kas skaitās kādas latvietes un amerikāņa kopējs īpašums. Jaunais pāris devās kāzu ceļojumā uz Mičigēnas ziemeļiem.

26. jūnijā Immanuela baznīcā pārvests J. Ozols un māc. J. Lazda salaulāja Grand Rapidos studējošos Gunti Brūni un Baibu Andersoni. Kāzu viesības notika līgavas tēva mājās un uz tām bija pulcējušies ap pussimts viesu. Abi jaunlaulātie nolēmuši studijas turpināt Mičigēnas valsts universitātē.

Vienības draudzes locekļu ārkārtējā pilnsapulce notiks 17. jūlijā, plkst. 6 vak. baznīcas apakšējā zālē. Darba kārtībā pārskats par līdzšinējo draudzes darbību, draudzes nodevu iekasēšanas veids nākošā budžeta gadā u. c. jautājumi.

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

DR. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās MU 6324

Dr. S. UŽANS
Bērnu, iekšķīgās un ādas slimībās. No plkst. 5—7, sestdienās no plkst. 12—1.
52 LINSMORE CRES. (Bloor-Danforth tr. piestātne).
Tel. GL 2892, Toronto

Padariet maltīti garšīgāku... pasniedzot ledus aukstu COKA-COLA

Coke dabiski pieder pie labas maltītes. Tas piešķir patīkamu garšu un vairo prieku ēdienreizē.

R-28-X

Veikalā ievērojiet šo zīmi

Coke & Food

Ņemiet šodien pietiekoši līdz uz mājām

6 PUDEĻU KASTE 36c

Ieskaitot federālo nodokli + 2c par pudeli

„Coke" ir reģistrēta tirdzniecības zīme

COCA-COLA LTD.

4. vispārējā LATVJU GRĀMATAS nedēla
visu jūlija mēnesi saskaņā ar mūsu speciāli izdoto cenrādi
Palētinājums līdz 50%, kāds nekad nav bijis
Grāmatām, ādas un kokizstrādājumiem, Telles darinātām latviskām rotām, rakstāmmašīnām utt., utt.
Pirms izšķiraties, ko iegādāties, aplūkojiet mūsu katalogu un cenrādi, jūs ietaupīsit desmitiem lieki izdotus dolarus.
Katalogu un cenrādi izsūtām par brīvu visiem
LATVJU GRĀMATA,
P.O. Box 332, Waverly Iowa, U.S.A.

344 COLLEGE ST., TORONTO TEL.: WA 2-6319
KAD VAKARA ZVANI SKAN
Tas ir sirds un dvēseles romāns, uzticība līdz kapam, prieks un ciešanas, smiekli un asaras. Aizraujošs stāsts pilns drāmatisma. Galvenajās lomās: MARTA HOLST, WILLY BIRGEL, PAUL HOERBIGER
No ceturtdienas, 15. jūlija līdz sestdienai, 24. jūlijam, ikdienas pl. 6.30 un 8.30 vak., sestdienās pl. 2.15, 4.30, 6.45 un 9 vakarā.
Dubultprogramma Visi laipni lūgti apmeklēt

BANKAS PADOMS | KĀPĒC ES CEĻOJOT LIETOJU CEĻOTĀJU ČEKUS?

Tāpēc, ka tas ir drošākais veids nesāt naudu sev līdzi. Ceļotāju čeki (Traveller's Cheques) iekasējami vienīgi, ja jūs tos parakstāt. Naudu pret tiem varat saņemt katrā veikalā, viesnīcā, ēdienveikalā un bankās. Ja gadījumā jūs tos pazaudējat vai tie tiek nozagti, paziņojiet to savai bankai, un jūs to vērtību saņemsit atpakaļ. Katra Dominion Bankas nodaļa jums izkārto ceļotāju čeku izsniegšanu.

THE DOMINION BANK
83 GADUS APKALPO KANADIEŠU SABIEDRĪBU

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID Ave. WA 1-6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski un krieviski

Uzmanību! Mainīts telefons
Dažādus elektriskos darbus veic
R. PURVS
Tel. MO 1640, Toronto

Gadījuma dēļ
PĀRDODAMS
DĪVĀNS PAR $15.00.
Zvanīt RI 5697, Toronto

GAIDA BĀLIŅA
MEKLĒ SKOLOTĀJU
BĒRZIŅA j-kdzi
Zvanīt
RI 3612, Toronto

SINGER
SEWING MACHINES Co
Lietotu šujammašīnu vasaras izpārdošana tikai divas nedēļas
PIEDĀVĀ
kājmināmās — kofera — galda šujammašīnas,
sākot ar $19.50 uz augšu.
Katra mašīna garantēta. Brīvs šūšanas kurss
346 Queen St., W., Toronto
Tel. EM 6-6292

Latviešu dāmas! Eiropas friziere
KAPSI'S HAIR STYLING
113 MAC PHERSON AV.
Starp Yonge St. un Avenue Rd
Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. WA 2-4585
runā vāciski, krieviski un zviedriski

SINGER
pārbūvētās pārnesamās
ELEKTRISKĀS ŠUJAMMAŠĪNAS
Pilna cena $19.95

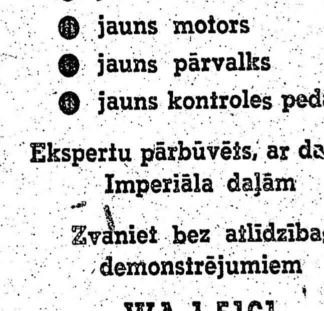

5 gadu garantija
- jauni krāsotas
- jauns motors
- jauns pārvalks
- jauns kontroles pedālis

Ekspertu pārbūvēts, ar dažām Imperiāla daļām
Zvaniet bez atlīdzības demonstrējumiem
WA 1-5161
IMPERIAL SEWING MACHINES Co. Ltd.
289 College St., Toronto
762 King St. E. Kitchener
Tel. 2-6853

Kad Bonna izkaŗos sev patstāvību?

Amerikāņi un angļi to sola rudenī, bet ko domā Francija?

Mūsu korespondenta ziņojums par politisko attīstību Rietumvācijā.

Kopš 1952. g. 26. jūnija pagājuši 2 gadi. Šinī dienā pirms 2 gadiem Bonnas parlamenta vairākums pieņēma pozitīvu lēmumu par t. s. ģenerāllīgumu, ar kuŗu Rietumvācija no rietumu sabiedrotajiem atgūtu valsts neatkarību. Vajadzējis divu gaŗu gadu, lai tikai tagad atkal sāktu celt Rietumvācijas suverēnitātes jautājumu. Un, droši vien, tas netiktu darīts arī tagad vēl, ja zināmi starptautiski politiski apstākļi uz to nespiestu.

Francija ar savu pastāvīgo valdību krizi nekad pēdējos 9 gados nav bijusi spējīga pieņemt politisku lēmumu, kuŗu realizējot, varētu nostāties uz savām kājām. Protams, to tā labprāt gan vēlējusies, bet savu prestižu Eiropas valstu saimē varējusi kaut cik uzspodrināt tikai ar britu, bet galvenokārt ar amerikāņu palīdzību. Bet tā tas varēja turpināties tikai zināmu laiku, līdz brīdim, kad amerikāņi sāka izprast Kremļa vīru īstos nolūkus Eiropā. Lai tos atvairītu, ASV Eiropas kontinentā vajadzēja meklēt atbalstu. Iztikt tikai ar Otrā pasaules kaŗā saimnieciski novājināto Lielbritaniju? Apmierināties varbūt ar Italijas, Spānijas un vienas otras citas Eiropas valsts piesaistīšanu savu interešu aizstāvēšanai? Dabiski, ka tās ir amerikāņu politikai Eiropā lietājamas palīdzes, taču ne tālu nesniedz, ko Sav. Valstīm varētu dot Vācija ar savu rūpniecību, bet visvairāk ar cilvēkiem. Jo Eiropas aizsardzības sistēma nav domājama bez vāciešu līdzdalības.

Lielākais šķērslis šādu ASV plānu īstenošanai bija un ir vēl tagad Francija. Komūnistu un radikāļu striktās nostājas dēļ Francija bijusi tā, kas arvien sabotējusi Rietumu (ar ASV priekšgalā) izstrādātos projektus. Vienalga — vai tas bijis Eiropas armijas radīšana, mierlīgums ar Rietumvāciju, Sāras jautājuma nokārtošana, vai event. Vācijas nacionālās armijas radīšana.

LIETAS, KAS NAV PATĪKAMAS ADENAUERAM

Redzot šādu situāciju, ASV nekas cits nav atlicis, kā pagriezt Francijai muguru. Tas, protams, nav vēl noticis, bet ka amerikāņu politiķi šādu iespēju apsvēruši, tas ir fakts. Tā realizēšana var notikt šinī rudenī. Pašreizējais franču valdības galva Mendess - Franss devis mājienu, vai — pareizāk sakot — amerikāņiem solījis, ka Eiropas aizsardzības savienības jautājumu viņš Francijas parlamenta darba kārtībā nodos jūlija otrā pusē. No lēmuma noteikti būs atkarīga ASV nākošā politika iepretī Francijai un Rietumvācijai. Ja Francija atkārtoti negātīvi izteiksies par min. Eiropas aizsardzības savienības radīšanu uz tādas bazes, kā to paredzējuši amerikāņi, proti — Vācijas iesaistīšanu tanī uz godīguma un solidāritātes principiem, aizmirstot senos strīdus un naidu Francijas un Vācijas starpā, ASV cits neatliek, kā ievadīt sarunas tieši ar Rietumvācijas valdību, Franciju nobīdot malā. Šāda iespēja katrā ziņā tika apsvērta arī Lielbritanijas premjēra viesošanās laikā Vašingtonā. Pirms angļu izbraukšanas uz Ameriku vācu laikraksti ziņāja vēstīt, ka britu portfeļos esot arī plāns par Rietumvācijai piešķiramo suverēnitāti. Izrādās, ka vācu žurnālistu minējums bijis pareizs, jo pēc konferences Bonnā pienāca ziņa, ka amerikāņi un angļi nolēmuši suverēnitāti Rietumvācijai dot vēl šī gada rudenī. Un tas ir tas, ko vācieši visvairāk gaida. Gaida ne tikai, lai politiskā laukā vācu valdība varētu ieiet kā pilntiesīgs partners, bet arī, lai iekšpolitiski stiprinātu pašreizējā Ādenauera kabineta pastāvēšanu.

Kopš pēdējām parlamenta vēlēšanām Rietumvācijā pagājis tikai nepilns gads, bet šī gada laikā bijis iespējams vērot lietas, kas nav patīkamas ne pašam kancleram, ne tiem, kas grib redzēt vienotu, spēcīgu Eiropu. Lai gan nav notikusi ne zemes trīce, ne vulkāna izverdums, taču kanclera Adenauera prestižs vācu tautā sāk pamazām drupt. Bet zemes trīce un vulkāna izverdums var notikt, ja kanclers savai Eiropas apvienošanas pilītikai negūs reālus panākumus. Kā pēdējais „graudiņa nobirums" no vācu politikas kalna bija pirms divi nedēļām notikušās Ziemeļreinas - Vestfāles, kas ir lielākā un bagātākā Rietumvācijas republikas valstiņa, zemes parlamenta vēlēšanas. Kanclera Adenauera partijai bija jāsamierinās ar samērā jūtamu balsu zaudējumu, kurpretī ieguva sociāldemokrati un brīvie demokrati (FDP). Pēdējie savu radikālo vadoņu dēļ izpelnījušies šinī Rietumvācijas valstiņā vārdu ar nacistisku pieskaņu.

Gluži kā Ziemeļreinā - Vestfālē, arī citos Rietumvācijas apgabalos pamazām, bet noteikti sāk apstrīdēt Ādenauera politikas reālo pusi. Sāk neticēt kanclera solījumiem. Labi informētas aprindas zina stāstīt, ka Ādenauers ar jaunradušos stāvokli iepazīstinājis ASV valdību, norādot — ka suverēnitātes, Eiropas aizsardzības savienības, Sāras jautājuma izkārtošanas novilcināšana var „jūtami kaitēt vācu tautas uzskatam par amerikāņu labo gribu palīdzēt Eiropā radīt mieru un vienību tautu starpā". Lai šos sasāpējušos jautājumus izkārtotu, vācu kanclers šī gada rudenī dosies uz Vašingtonu, jau otro reizi savas valdīšanas laikā. Tas rāda, ka ne tikai Rietumvācijai ir sevišķa interese „kaut ko" no sarunām „izspiest", bet tādas ir arī ASV.

Bonnā, jūlijā.

E. Garausis

Igauņu pārstāvis iecelotāju skrīnēšanā

Komiteja Igaunijas Brīvībai ierosinājusi ASV valsts departamentā, lai saskaņā ar bēgļu ielaišanas likumu pārbaudot igauņu iecelotājus no Vācijas uz ASV uz vietas būtu igauņu pārstāvis, kas varētu aizstāvēt savu tautiešu intereses. Par tādu izraudzīts Igauņu centrālās komitejas Vācijā priekšsēdis pulkv. R. Stokebijs. Valsts departaments devis piekrišanu.

JAUNATNES DIENĀS ČIKĀGĀ

Jauku pārsteigumu Jaunatnes dienu programmā sagādāja tālās viešņas — Vašingtonas jaunatnes pulciņa meiteņu kvartets. Z. Sprūda foto

KAS PIRMAIS PĀRLIDOJIS OKEANU?

PAGĀJUŠI 25 GADI, KOPŠ PIRMĀ LIDOJUMA

Pateicoties amerikāņu reklamēšanas dāvanām un publicitātei, vairums ļaužu ir pārliecināti, ka pulkvedis Čarls Lindbergs 1927. gadā bijis pirmais lidotājs, kas pārlidoja Atlantijas okeanu.

Tā tas patiesībā tomēr nebija. Pirmo drošo un pilnīgo lidojumu veica kapteinis Džons Alkoks un leitnants Arturs Vitens Brauns, abi jauni Kanadas karalisko gaisa spēku veterāņi; tie izlidoja no Ņufaundlendas Lesteres lidlauka 1919. g. 14. jūnijā, un pēc 16 stundu un 12 minūšu ilga lidojuma nosēdās Īrijā. Lindbergs bija gan pirmais, kas viens pārlidoja Atlantijas okeanu.

Minētie divi vīri lidoja Vikersa Vimija bumbvedējā, ko dzina divi lieli Rol-Roisa motori. Vienīgā neveiksme, kas tos piemeklēja nolaižoties, bija tā, ka lidaparāts ieskrēja lidlauka dubļos un, ieurbies tanīs ar degunu, pārmeta kūleni. Neviens lidotājs tomēr nebija ievainots.

Par viņu sasniegumiem karalis Džordžs V tos iecēla bruņinieku kārtā un sadalīja starp tiem $50 tūkst. godalgu, ko Londonas laikraksts Daily Mail bija izsolījis par pirmo sekmīgo Atlantijas okeana pārlidojumu.

Jaunumi Rietumvācijā

SABOJĀTS ZVIEDRU VEIKALA DARĪJUMS

Hamburgas ostas policija, novērojot kuģu pārkraušanas darbus, pamanījusi, ka no kāda zviedru kuģa vācu kuģī pārkrauj aizdomīgas kastes, kurās atrastas zviedru 2 cm kalibra granātas. Tā kā kuģa krava — Zviedrijā ražotās flaku granātas bijušas adresētas Gvatemalai, tad vācu iestādes savus novērojumus ziņojušas amerikāņiem. Amerikāņu Augstais komisārs Vācijā, pamatojoties uz savas valdības norādījumiem, amerikāņu iestādēm visā pasaulē novērot vai aizkavēt militāru materiālu sūtījumus rožainajai Dienvidamerikas zemei, šo zviedru sūtījumu Hamburgā apķīlājis un neitrālajai Zviedrijai sabojājis labi pasāktos veikalus.

SODĪTS CILVĒKU LAUPĪTĀJS

Rietumberlīnes tiesa nosodījusi ar 10 gadiem pārmācības namā 23 gadu veco vācieti Kurtu Knoblochu, kurš pirms diviem gadiem piedalījies vācu brīvo juristu apvienības darbinieka Dr. V. Linses nolaupīšanā un nodošanā komūnistiem. Dr. V. Linse pēc dažām ziņām Austrumberlīnē notiesāts uz nāvi.

VĒL AIZ RESTĒM

Abi MVD kapteiņi Chochlova vācu līdzstrādnieki — Hanss Kukovičs un Kurts Vēbers, kas kopā ar savu „šefu" šinī pavasarī pieteicās amerikāņu iestādēm, atklājot savus slepenos uzdevumus — likvidēt krievu emigrantu vadoņus — pretēji līdzšinējiem amerikāņu iestāžu solījumiem, nodoti vācu cietumu un tiesu iestāžu rīcībā. Paša Chochlova uzturēšanās vieta atklātībai nav zināma, bet pieņem, ka plašā komūnistu spiegu apcietināšana Vācijā pēdējā laikā balstās uz čekas dezertiera sniegtajiem norādījumiem. Par Chochlovu un tā ieročiem LA pirms laika sniedza plašu informāciju.

KO SAKA PADOMJU MĀKSLINIEKI PAR KANADU

The Globe and Mail raksta, ka to Padomju Savienības mākslinieku uztverē, kas viesojās Kanadā un kuŗu vidū bija arī latviešu tenors A. Frinbergs, Kanadā būtu „tīri laba zeme", ja kanadieši sekotu saviem progresīviem vadoņiem un nokratītu ASV kapitālistu jūgu. Neskatoties uz dažu laikrakstu nedraudzīgo izturēšanos un Telegramas dīvaino kritiku, publika koncertus esot uzņēmusi ar lielu sajūsmu.

LATVIEŠU KATOĻU KONGRESS TORONTO

(Pārnesums no 2. lpp.)

Par otrās lielākās vienības Montreālā darbu ziņoja tās pr-ks K. Deksnis. Vienība aktīvi piedalījusies visos Montreālas latviešu pasākumos un centusies veicināt sabiedrisko aktīvitāti. Ar prāvesta A. Pekša iebraukšanu no Francijas radušās jaunas iespējas latviešu garīgās aprūpes izkārtošanai.

Tālāk ziņojumus sniedza J. Gaidulis no Hamiltonas, V. Pakulis no Londonas, aicinot visus klātesošos uz tradicionālajām Aglonas Dievmātes svētku svinībām, ko Londonas vienība rīko katru gadu jau 6. reizi, J. Dindzāns no Bramptonas, B. Logins no Sarnijas, un B. Čevers no Otavas.

Pēc debatēm par valdes un vienību darbību kongress ievēlēja jaunu centrālo valdi: B. Čeveru no Otavas, J. Niedru no Toronto, V. Rundānu no Bramptonas, K. Deksni no Montreālas, Dr. E. Upenieku un V. Mileiko no Toronto un J. Grodni no Bramptonas. Valde konstruējās sekojoši: priekšsēdis J. Niedra, viņa vietnieki B. Čevers un V. Rundāns, sekretārs V. Mileiko, valdes locekļi Dr. E. Upenieks, K. Deksnis un J. Grodnis. Centrālā revīzijas komisijā ievēlēja A. Budži, A. Čivželi un A. Klincānu, visi no Toronto.

Kongress apstiprināja iepriekšējā gada kases pārskatu un pieņēma budžetu nākošam darba gadam.

Pārrunājot turpmāko darbību, daži delegāti skāra arī LNAK padomes vēlēšanas šinī gadā. Kā zināms, LKKCK ar vēl dažām organizācijām pagājušās vēlēšanās cēla iebildumus pret LNAK praktizēto padomes vēlēšanu formu un principiem, kas palikuši nepārrunāti visu šīs padomes leģislātūras laiku, jo LNAK jautājumu pārrunas nav ierosinājusi.

Jaunajai valdei kongress ieteica ar attiecīgu sarīkojumu atzīmēt iespiestā vārda aizlieguma atcelšanas Latgalē 50 g. atceri un nākamā vasarā Toronto rīkot latviešu katoļu dienas ar priekšlasījumiem un cita veida plašākiem sarīkojumiem. Visu delegātu vārdos izskanēja vēlēšanās iespējami aktīvizēt latviešu sabiedrisko dzīvi, kas palīdzēs saglabāt mūsu garīgās un nacionālās vērtības un vienot spēkus cīņai par dzimteni.

Pēc kongresa delegāti un viesi pakavējās pie kopēja vakariņu galda, kur skanēja dziesmas un draudzīgas sarunas. Tām sekoja saviesīgs vakars, kas bija kupli apmeklēts.

Sanāksmi noslēdza svētdien, 4. jūlijā svinīgs latviešu dievkalpojums, ko vadīja Dr. B. Kokins, piedaloties katoļu korim V. Rundāna vadībā un daudziem dievlūdzējiem no tuvienes un tālienes.

Kongress bija pulcējis domu izmaiņai, stāvokļa vērtējumam un jaunu atziņu gūšanai daudzus aktīvus tautiešus no dažādiem Kanadas stūriem. Tas noritēja raiti, labā noskaņā un stipri lietišķā garā. Tas deva labu liecību par LKKCK 5 gadu darbu, kas nav bijis viegls, bet nav palicis arī bez savām sekmēm.

LITTLE BEAUTY SALON
(Īpašn. Erika Miltiņš) 428 St. CLARENS AVE. Tel. ME 5937
(pie Bloor, tramv. piet. Lansdowne), Toronto
Elektr., ķīmiskie aukstie ilgviļņi. Krāsošana un balināšana.
Sejas kopšana

LUNSKY OPTIĶIS
WA 1-3924 470 College St.

Pārbaudām acis. Pagatavojam brilles visiem redzes defektiem.
Runājam vācu, krievu, poļu, kā arī citās valodās

MELCHERS DISTILLERIES Nr. 17
KANADA RŪPĒJAS PAR MĀTĒM...
Kanadas mātes ir ļoti svarīga tautas sastāvdaļa... To rokās ir nākotnes nodrošinājums. Lielākās Kanadas pilsētās ir dzemdību klīnikas, lai zīdaiņus labi uzraudzītu un viņus uzturētu veselīgus. Uz St. John's Ambulance Society rīkojumu tiek lasīti priekšlasījumi, lai mācītu mātēm pirmo palīdzību, bērnu kopšanu, apgādi un higiēnu. Bez tam Kanadā izmaksā bērnu pabalstus, lai bērni varētu uzaugt par kārtīgiem pilsoņiem.
KANADA RŪPĒJAS PATI PAR SEVI — IEPAZĪSTIETIES AR TO VAIRĀK
Melchera dzērienrūpniecības sabiedrība
MELCHERS DISTILLERIES LIMITED

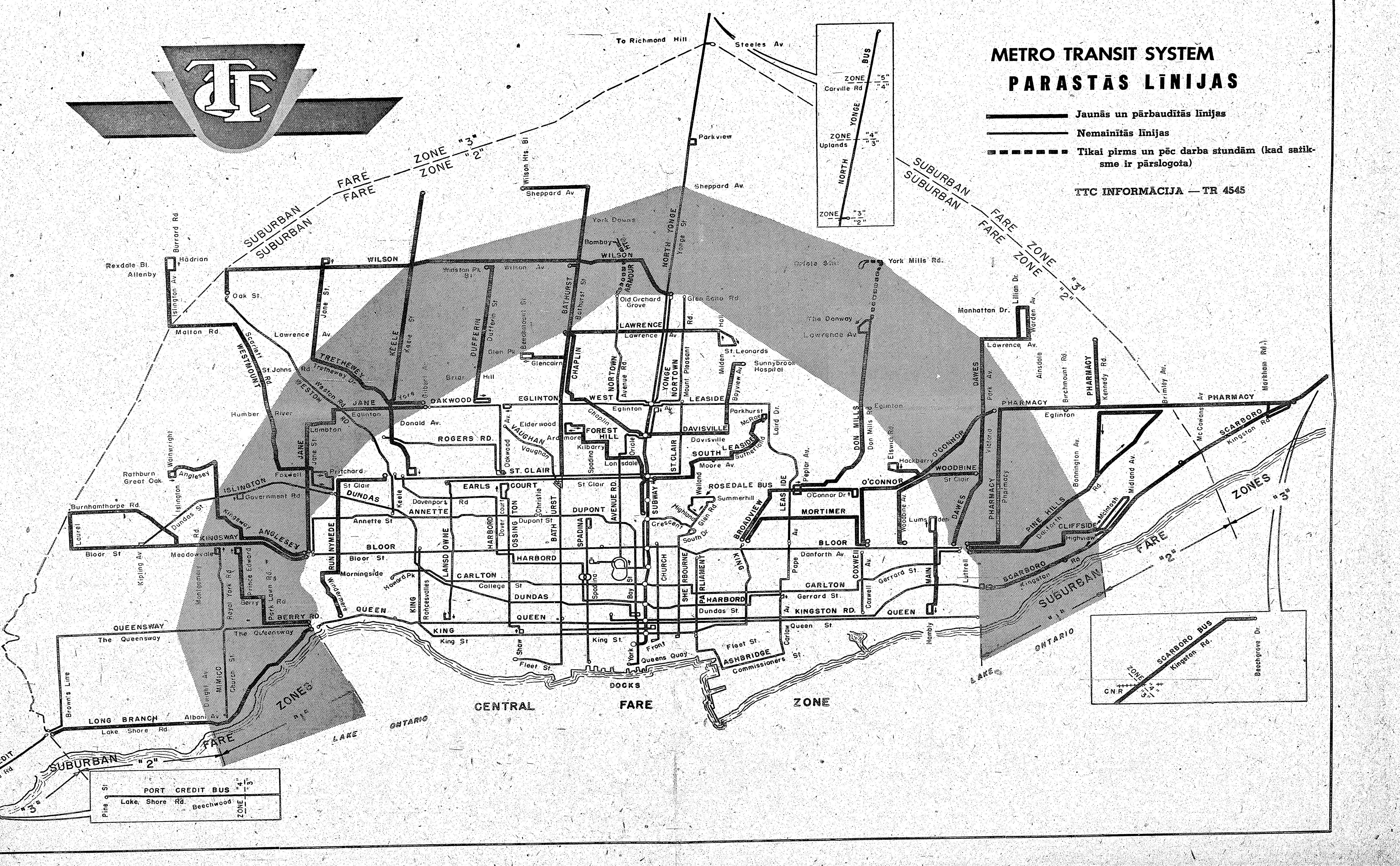

LŪDZU UZGLABĀJIET ŠO LAPU JŪSU TURPMĀKAM VAJADZĪBĀM

METRO TTC TRANSIT LĪNIJAS

Pretējā pusē ir karte ar Transitlīnijām un braukšanas zonām Lieltoronto rajonā

JAUNIE BRAUKŠANAS TARIFI

	CENTRĀLĀ ZONA	PRIEKŠPILSĒTAS ZONA	DUBULTPRIEKŠPILSĒTAS ZONA
	Brīva pārsēšanās (ieskaitot apakšzemes dz-ceļu) Centrālā zonā	Braucienam priekšpilsētas zonā. Brīva pārsēšanās uz līnijām tanī pašā zonā	Braukšanas maksa cauri divām priekšpilsētas zonām. Brīva pārsēšanās starp savienojošām līnijām ar citām zonām
PIEAUGUŠIEM:			
Biļetes (Pazemja zīmes, tokeni Centrālā zonā)	5 par 50c	4 par 30c	8 par $1.00
Biļešu grāmatiņas	20 par $2.00 (ceriņu krāsas vākos)	20 par $1.50 (gaiši zaļās krāsas vākos)	—
Skaidrā naudā	15c	10c	—
BĒRNIEM:			
Biļetes	6 par 25c	8 par 25c	10 par 55c
Skaidrā naudā	5c	4c	—
SKOLĒNIEM:			
Biļetes	10 par 55c	6 par 25	10 par 70c

BRAUCIENI TRIJĀS VAI VAIRĀK PRIEKŠPILSĒTAS ZONĀS

Pēc samaksas par braucienu Dubultpriekšpilsētas zonās braukšanas maksa par katru nākošo zonu jāmaksā 5c naudā klāt. Mazākā braukšanas maksa, vienalga, kādā Priekšpilsētas zonā ir vienkāršam priekšpilsētas braucienam 4 biļetes par 30c.

PĀRSĒŠANĀS:

Brīva pārsēšanās, kā jau augšā norādīts. Ja pārsēšanās biļete vajadzīga, tad tā paņemama, samaksājot braukšanas maksu.

CELTUVJU DIENESTS: (atsevišķi braucieni; nav pārsēšanās)

Biļetes, pazemja zīmes, kā arī samaksa skaidrā naudā, celtuvju braucienam ir tādas pašas kā Centrālā zonā, kā arī lietojamas tās pašas biļetes un tokeni

HILL un MT. PLEASANT AUTOBUSU LĪNIJAS

Tikai skaidrā naudā: Pieaugušiem 25c, bērniem 10c, skolēniem 15c.

BRAUCIENA MAKSU IEKASĒŠANA

Satiksmes līdzekļos priekšpilsētu zonās JĀMAKSĀ IEKĀPJOT pilna cena līdz gala punktam

PASAŽIEŖIEM, BRAUCOT TIKAI CENTRĀLĀ ZONĀ:

Jāmaksā iekāpjot Centrālās zonas braukšanas maksa

PASAŽIEŖIEM, BRAUCOT VIENĀ PRIEKŠPILSĒTAS ZONĀ:

JĀMASĀ IEKĀPJOT vienkāršās zonās braukšanas maksa

PASAŽIEŖIEM, BRAUCOT NO CENTRĀLĀS ZONAS UZ PRIEKŠPILSĒTAS ZONU No. 1:

1) Ja jāpārsēžas citā satiksmes līdzeklī zonas robežās,
a) JĀMAKSĀ IEKĀPJOT Centrālās zonas braukšanas maksa;
b) Mainot satiksmes līdzekli ārpus Centrālās zonas, JĀMAKSĀ IEKĀPJOT viena vienkārša zonas braukšanas maksa

2) Ja **nav** jāmaina cits satiksmes līdzeklis zonas robežās
(Bathurst autobuss, Don Mills, Dufferin, Keele, O'Connor, Weston un Woodbine virzieni),
a) JĀMAKSĀ IEKĀPJOT Centrālās zonas braukšanas maksa, pārsēšanās biļete un viena vienkārša zonas braukšanas maksa;
b) Jāsaņem zonas biļete vai pārsēšanās biļete no satiksmes līdzekļa vadītāja;
c) Izkāpjot jānodod zonas biļete vai jāuzrāda pārsēšanās biļete

PASAŽIEŖIEM, BRAUCOT NO CENTRĀLĀS ZONAS UZ PRIEKŠPILSĒTU ZONU NO 2.

1) Ja pārsēžas uz citu satiksmes līdzekli uz centrālās zonas robežas
a) JĀMAKSĀ IEKĀPJOT par braucienu Centrālajā zonā;
b) par pārsēšanos uz priekšpilsētas satiksmes līdzekļiem pie Centrālās zonas robežas, JĀMAKSĀ IEKĀPJOT par dubultbraucienu;
c) pasažieris saņem no operātora zonas biļeti vai pārsēšanās biļeti;
d) atdod zonas biļeti vai uzrāda pārsēšanās biļeti, izkāpjot no satiksmes līdzekļa otrā zonā.

2) Ja nav jāmaina satiksmes līdzeklis zonas robežās
(Bathurst autobuss, Keele un Weston virzienos)
a) JĀMAKSĀ IEKĀPJOT Centrālās zonas braukšanas maksa un viena Dubultpriekšpilsētas braukšanas maksa
b) Jāsaņem zonas braukšanas biļete vai pārsēšanās biļete no satiksmes līdzekļa vadītāja.
c) Izkāpjot jānodod zonas biļete vai jāuzrāda pārsēšanās biļete.

PASAŽIEŖIEM, BRAUCOT STARP 1. UN 2. ZONĀM:

a) JĀMAKSĀ IEKĀPJOT viena dubultzonu braukšanas maksa;
b) Jāsaņem biļete vai pārsēšanās biļete no satiksmes līdzekļa vadītāja;
c) Izkāpjot jānodod zonas braukšanas biļete vai jāuzrāda pārsēšanās biļete

PASAŽIEŖIEM, BRAUCOT TRIJĀS VAI VAIRĀKĀS PRIEKŠPILSĒTU ZONĀS:

a) IEKĀPOT JĀSAMAKSĀ pilna braukšanas maksa līdz gala punktam, viena dubultzonu braukšanas maksa plūs 5 centi par katru nākošo zonu;
b) Jāsaņem zonu braukšanas biļete vai pārsēšanās biļete no satiksmes līdzekļa vadītāja;
c) Izkāpjot jānodod zonās braukšanas biļete vai jāuzrāda pārsēšanās biļete.

Paskaidrojums: ZIEMEL YONGE virzienā braucošiem pasažieriem, izkāpjot no autobusa, jāmaksā Centrālās zonas braukšaans maksa pie Eglinton auto ostas.

Nav vajadzīgas pārsēšanās biļetes pasažieŗiem starp ZEMEĻ YONGE autobusiem un APAKŠZEMES DZELZCEĻU.

TORONTO TRANSIT COMMISSION

J. J. ELLIS
REAL ESTATE LTD.

Biroji: 383 RONCESVALLES
1072 BLOOR W.
1123 ST. CLAIR W.
328 QUEEN W.
410 DANFORTH

Mūsu firma ar saviem pieciem birojiem un vairāk kā 100 aģentiem piedāvā visplašāko māju izvēli Toronto

Bloor — Lansdowne

ar $3.000 iemaksu jūs varat iegādāties 6 istabu dubultķieģeļu māju izcilus labā stāvoklī. 2 modernas virtuves, keramikas plākšņu vannas istaba, eļļas apkure, garāžas iespējas. Cena apmēram $13.000.

Zvanīt E. Henišam — ME 2471. darbā, JU 1046 mājās
Birojs — 1072 Bloor St. W.

St. Clair — Glenholme

$3.000 iemaksa 6 istabu dubultķieģeļu mājai. Siltā ūdens apkure, cieta koka grīdas. Garāža, skaists dārzs. Pilna cena tikai $12.800

Zvanīt L. GARKLĀVAM — OL 6321 darbā, KE 3875 mājās
Birojs — 383 Roncesvalles Ave

High Park

$5.900 prasīta iemaksa 7 istabu atsevišķai ķieģeļu mājai. Šai mājai visas priekšrocības: lielas istabas, moderna virtuve, saules istaba, ūdens-eļļas apkure. Garāža un liels dārzs. Māja pirmklasīgā stāvoklī. Pirms pērkat kādu īpašumu, pārbaudiet šo.

Zvanīt V. LIEPIŅAM OL 6321 darbā, LL 6170 mājās.
Birojs — 383 Roncesvalles Ave

Lētas mājas

$1.700 iemaksa, $10.900 pilna cena, Lippincott ielā
$2.000 iemaksa, $10.000 — Edwin ielā
$2.000 iem., $10.000, Ulster ielā,
$2.500 iem. $9.000, Salem ielā
un daudz citu par dažādām cenām

Zvanīt E. ŠTEINHARDAM — OL 6321 darbā, LA 4028 mājās.
Birojs — 383 Roncesvalles Ave

AIZDEVUMU SAGĀDE

PAVADIET

brīvdienas un nedēļas nogales latviešu atpūtas mājā

Southamptonā, Ont. — Sagīnas upes krastā pie Hurona ezera Lētas istabas, makšķernieku un dabas mīlotāju paradīze.
Tuvāka informācija pa tel.
LL 7166 no 6—7 vakarā

STRĀDĀJOŠIEM New Toronto, Long Branch un Alderwood rajonā izīrējamas 2 nemēbelētas istabas jaunā mājā. CL 9-1255, Toronto. (832)

2 NEMĒBELĒTAS istabas, balkons un virtuve, uz vēlēšanos garāža, liels dārzs. Vajadzības gadījumā bērnu uzraudzība, vecākiem esot darbā. 6 min. no apakšzemes dzelzceļa pilsētas ziemeļu daļā. — MO 1640, Toronto. (828)

IZĪRĒJAMS jaunremontēts 2 istabu dzīvoklis ar virtuvi. Zvanīt — WA 1-2417, Toronto. (831)

BEACH rajonā izīrējama 2. stāvā viena istaba un virtuve ar vai bez mēbelēm. Piemērota pārim vai vieniniekam. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc plkst. 4 vakarā OX 1435, Toronto. (811)

IZĪRĒJAMA ļoti liela, tikko remontēta, ar skaistu skatu uz ezeru, nemēbelēta istaba pārim vai vieniniekiem ar vārīšanas iespējām. Toronto ME 5193, pēc pl. 6

IZĪRĒJAMA liela frontes istaba ar virtuves lietošanu labā rajonā divām personām. Zvanīt LA 7594, Toronto vakaros. (826)

IZĪRĒJAMA istaba (mēbelēta) ar pilnu pansiju latviešu puisim (var būt arī divi). Garāžas mašīnu novietošanai. Zvanīt katrā laikā — tel. JA 9-5679, Hamiltonā. (821)

S. VASARĀJA
TRANSPORTA UZŅĒMUMS
izdara pakalpojumus katrā laikā
ZVANĪT OL 1403, Toronto

LATVIAN MUSIC
Dirig. TEODORS REITERS
Exp. A. KANCANS
Gustav III Väg 41
BROMMA - STOCKHOLM
Sweden

Skaņu plašu pirmais izlaidums iznācis!

REITERA KOŖA JAUNIEDZIEDĀJUMI

(„Klausoties šo bēgļu vienību, nevaram atbrīvoties no nacionālas mazvērtības kompleksa" — Dagens Nyheter, lielākais laikraksts Skandināvijā)

LP 1, 33 1/3 — ILGSPĒLĒJOŠĀ SKAŅU PLATE:

Senatne. — Pavasara jausma; Bērzi — Aiz krūmiņa aizvējiņa, Alutiņš — bālēliņš; Svešumā klīstot — Jāņu vakars

5 PARASTĀS SKAŅU PLATĒS:

A 1 Senatne — Pavasara jausma
B 1 Jāņu vakars I — Aiz krūmiņa aizvējiņa
C 1 Jāņu vakars II — Alutiņš — bālēliņš
D 1 Svešumā klīstot I — Bērzi II
E 1 Svešumā klīstot II — Bērzi I

Nesiet latvju dziesmas pasaulē! Lai visās zemēs daudzina dziesmoto latvju tautu!

Jūs pašus dziesmu skaņas aiznesīs sev līdz, un garā skatīsit dziesmoto vietu, jutīsit Dzimtenes elpu...
Tas stiprinās paguruma brīdī!

LATVIAN MUSIC
Skaņu plašu pasūtināšanas kārtība:

Skaņu plates kopā ar dziesmu tekstiem LM eksp. piesūta katram pasūtinātājam tieši no Stokholmas:

LP ar gaisa pastu uz visām zemēm, pienāk dažās dienās. LP priekšrocības: ātrāk saņemama, ērtāk atskaņojama, neplīstoša, lētāka. ABCDE plates — tikai pilnu kompl. ar parasto pastu. Cenas par 1 LP vai 1 kompl. ABCDE, ieskaitot piesūtīšanu: ASV un Kanadā $10.00 (LP), resp. $12 (ABCDE) plates pasūtinot iemaksājami LM pārstāvim:

V. KAĻIŅŠ, 21 Denison Rd. W., Weston, Toronto, Ont., Canada

Iemaksas tieši LM eksp. pa gaisa pastu ar Money Order, čeku un līdzīgi paātrina plašu saņemšanu. Ceļā event. bojātas plates bez maksas apmaina pret jaunām, ja bojātās nekavējoties ir piesūtītas pārstāvim.

Sevišķai ievērībai:

Skaņu plašu 1. izlaiduma pasūtinātājus reģistrēs kā abonentus. Vienīgi tiem garantēta LM turpmāko izlaidumu piegāde, jo šo izlaidumu tirāžu pieskaņos abonentu skaitam. 1. izlaiduma pasūtinājumi pasteidzināmi (arī tiem, kas atskaņotājus iegādāsies vēlāk), jo tas iznācis ierobežotā skaitā

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Pārmaiņas vasarā: Dievkalpojumi jūlijā un augustā Betlemes baznīcā turpināsies katru svētdienu, bet sāksies jau pl. 11.15 rītā.

Sv. Toma b-cā Bronksā dievklap. būs tikai 11. jūlijā un 8. augustā, pl. 9 rītā; Port Vašingtonā parastā laikā; Hempstedtē 18. jūlijā un 15. augustā.

25. jūlijā dievkalpojumu Betlēmes baznīcā vadīs māc. K. Freimanis, pie ērģelēm Bruno Skulte.

Papildu iesvēte. Prof. F. Treus šovasar sagatavos konfirmandus un tos iesvētīs Port Vašingtonā 1. augustā. Interesenti var pieteikties pa tālr. PO 7-1690.

Daitonā (Ohio) dievkalpojums, 18. jūlijā, plkst. 2 pp. St. Paula **ev.-lut. baznīcā, 239** Wayne Ave Māc. J. Osis.

Detroitā (Mich). Ev.-lut. latviešu Kristus draudzes dievkalpojums svētdien, 18. jūlijā, plkst. 2 pp. sv. Marka baznīcā, 1045 E. Grand Blvd.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcnib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis 331 Argyle St. **Port Arthur, Ont.).**

Svētdien, 25. jūlijā, pl. 6,30 vak. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Tautieši - interesenti, kas vēlētos ierakstīties par dalībniekiem Bēŗu fondā, lūgti pieteikties pie draudzes valdes vai arī pie mācītāja.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Velandā, 18. jūlijā, plkst. 1 p. p. Ungāru baznīcā dievkalpojums.

St. Katarīnēs, 18. jūlijā, plkst. 3 p.p. Kristus baznīcā dievkalpojums.

Londonā, 25. jūlijā, plkst. 9 no rīta Trīsvienības baznīcā dievkalpojums.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltonā latviešu draudzē Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue, South), svētdien, 18. jūlijā, plkst. 2.00 dienā. jauniešu iesvētes dievkalpojums ar dievgaldu. Mācītājs E. Pavasars. Piedalās Beverinas koris A. Skudras - Kārkliņas vadībā.

Māc. A. Cops (118 Isabella St., Toronto, Ont. tel. WA 4-1873, Toronto, Sv. Andreja bazn., Carlton un Jarvis ielu st.. tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 25. jūlijā, plkst. 11.00 dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

18. jūlijā, plkst. 9.15 rītā dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā (māc. A. Briedis).

18. jūlijā, plkst. 11 svētbrīdis draudzes lauku īpašumā Saulainē. (Māc. A. Lūsis).

25. jūlijā, plkst. 9.15 no rīta dievkalpojums sv. Jāņa baznīcā. (Māc. A. Briedis).

25. jūlijā, plkst. 11 svētbrīdis Saulainē — māc. A. Lūsis.

Piezīmējam, ka jūlija un augusta mēnešos dievkalpojumi **Trīsvienības** baznīcā būs tikai reizi mēnesī parastā laikā plkst. 4 pp., bet visās pārējās svētdienās dievkalpojumi notiks plkst. 9,15 no rīta sv. Jāņa baznīcāā.

Bramptonā latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojums svētdien, 25. jūlijā, plkst. 1,30 p.p. Grace United baznīcā. Dziedās no dziesmu grāmatām. Māc. A. Briedis.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 6394).

Montreālā, Debesbraukšanas b-cā — Outremont un Blair Ave stūrī:

1. augustā, plkst. 11.15 no rīta kapu svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

15. augustā, plkst. 11.15 no rīta dievkalpojums.

29. augustā, plkst. 11,15 no rīta dievkalpojums.

St. Sauverā (Kveb.), vietējā anglikāņu baznīcā.

Otavā, Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudzei — 210 Wilbrod St.

8. augustā, plkst. 2 p. p. kapu svētku dievkalpojums ar dievgaldu.

Kornvalē, M. Dārznieks kunga namā, 1326 Aubin Ave.

22. augustā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums.

Māc. Edg. Lange, 73 Putman Ave, Apt. 3, Ottawa, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā.

Māc. E. Caune, 10166 - 107 Str. Edmonton, Alta, tel.: 41890.

Māc. E. Bērziņš, 5833 - 45 Ave. Red Deer, Alberta. Tel.: 2918; 248 Selkirk Ave. Winnipeg, Manitoba. Tel. 527108.

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel.: OS 3-3284.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Vinipegas latviešu ev. - lut. draudzes 4 gadu pastāvēšanas atceres dievkalpojums svētdien, 8. augustā, plkst. 14.00. Pēc dievkalpojuma draudzes vakars baznīcas zālē ar atspirdzinājumiem un priekšnesumiem.

22. augustā dievkalpojums pl. 2 pp.

Māc. A. Voitkus Hamiltonā (118 Locke St., N., Tel.: JA 8-2259).